© PDF: Kamunikat.org 2022 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2022

„NIWA" TYGODNIK BIAŁORUSKI — CENA 60 gr

Ніва

№ 3 (99) БЕЛАСТОК, 19 СТУДЗЕНЯ 1958 ГОД III

Фота — В. Касакоўскі

Выбарчыя сустрэчы з кандыдатамі ў рады нарадовыя

Новае Александрова — гэта вялікая вёска непадалеч ад Беластока. Вечарам, 14 студзеня вялікая школьная зала запоўнілася жыхарамі вёскі. Сюды прыехаў сустрэцца са сваімі выбаршчыкамі, іх кандыдат у павятовую раду нарадовую — Яўген Стралкоўскі — старшыня дагэтуляшняга прэзідыума ПРН у Беластоку.

Распачалася сапраўды шчырая гутарка сялян, са сваім старшынёй. Абмеркавана рэзультаты 3-гадовай працы ў вёсцы Новае Александрова. Якія-ж яны?

Быў праект электрыфікаваць і радыёфікаваць вёску. Праект выканана поўнасцю.

Была пастанова аб меліярацыі забалочаных сенажацяў — ужо меліяравана 1.430 гектараў балот.

Быў праект арганізаваць у вёсцы пункт аховы здароўя. Працоўным грамадскім абавязкам сяляне вырамантавалі дом, з супольных складчын купілі мэблю, атрымалі лекара і пункт аховы здароўя ўжо дзейнічае. Апрача гэтага, жыхары вёскі. грамадскім працоўным абавязкам, вырамантавалі школу і памяшканні для настаўнікаў. У вёсцы арганізавана сельскагаспадарчы гурток, члены якога за супольныя грошы купілі малатарнё, рухавік і іншыя сельгасмашыны.

Калі закончылася гутарка аб тым, што ўжо зроблена, выбаршчыкі пачалі высоўваць свае прапановы адносна далейшай працы новай рады нарадовай. Прапановы іх прадуманыя і вельмі рэальныя. Пастаноўлена далей праводзіць меліярацыю сенажацяў, перабудаваць дарогу ў вёсцы, якая нямала клопат дагэтуль прычыніла жыхарам, арганізаваць нейкае прадпрыемства да вырабу прадуктаў садавіны і агародніны, на якую жыхары вёскі восенню не могуць знайсці адпаведную колькасць купцоў, а перш за ўсё закончыць электрыфікацыю на тэрыторыі ўсёй грамады.

Цвёрда і па-сялянску станоўча, высоўваючы свае прапановы, выбаршчыкі з сапраўды гаспадарскай клапатлівасцю пераканаўча гаварылі аб магчымасцях іх рэалізацыі. Хочуць будаваць сіласы, развіць жывёлагадоўлю.

Выбаршчыкі з гордасцю гаварылі таксама і аб тым, што іх грамада з'яўляецца перадавой у рэалізацыі абавязковых пастаўак, што зямельны падатак за мінулы год выканана ў 102 прац., а складчыны ПЗУ — у 109 прац.

Іх кандыдат Я. Стралкоўскі, уважліва прыслухоўваўся да ўсіх прапаноў і заўваг. А, калі нейкія прапановы былі немагчымымі да хуткай рэалізацыі — дык простымі, пераканаўчымі словамі выясняў гэта выбаршчыкам. Між іншым выясніў ён, што з далейшай электрыфікацыяй прыйдзецца нейкі час пачакаць. У Беластоцкім павеце электрыфікавана ўжо 101 вёсак (7.140 гаспадарстваў), што складае лік 45 прац. усяго павета.

Засталося яшчэ электрыфікаваць 154 вёсак. І яны ў недалёкай будучыні будуць электрыфікаваны. Аднак у бліжэйшым часе будуць электрыфікаваны ўпершыню тыя паветы, дзе працэнт электрыфікацыі ёсць яшчэ вельмі малы.

Да позняй ночы працягваліся цікавыя гутаркі сялян са сваім кандыдатам.

(А. А.)

*

Таксама і ў другіх мясцовасцях на Беласточчыне распачаліся масавыя сустрэчы кандыдатаў у рады нарадовыя з выбаршчыкамі. Павятовыя камітэты Фронта адзінства народа апрацавалі канкрэтныя тэрміны сустрэч кандыдатаў у павятовыя і грамадскія рады нарадовыя са сваімі выбаршчыкамі.

*

У суботу, 11 студзеня, у Гайнаўцы адбылася першая на Беласточчыне сустрэча кандыдатаў у рады нарадовыя са сваімі выбаршчыкамі. На гэтую сустрэчу прыйшло 130 рабочых вузкакалейных лясных чыгунак і базы драўлянай цэнтралі ў Гайнаўцы. На сустрэчы прысутнічалі: інж. Аляксей Зін — кандыдат у Ваяводскую і Павятовую рады нарадовыя, інж. Уладзімір Валкавыцкі — кандыдат у Павятовую раду нарадовую, Міхась Лемберг — старшыня дагэтуляшняй МРН, кандыдат у Гарадскую раду нарадовую; Іван Койла — рабочы праўлення вузкакалейных лясных чыгунак, кандыдат у ПРН. Ігнат Возняк — старшыня Павятовага камітэта Фронта адзінства народа — кандыдат у ПРН і Агафон Тамашук — рабочы драўлянай цэнтралі, кандыдат у МРН. На сустрэчы таксама прысутнічаў сакратар Гарадскога Камітэта ПЗПР у Гайнаўцы тав. Рыгор Галёнка.

З дакладам выступіў інжынер Аляксей Зін. Ён падсумаваў дасягненні трохгадовай працы ПРН і МРН Падчас сустрэчы выступалі ўсе прысутныя кандыдаты ў рады нарадовыя, шмат гаварылі і выбаршчыкі.

Сустрэча, — сцвярджалі выбаршчыкі, была вельмі цікавай.

*

Сустрэчу кандыдатаў ў Павятовую раду нарадовую з выбаршчыкамі ў сельскагаспадарчым кааператыве Горнае пад Гайнаўкай адкрыў старшыня сельгаскааператыва — Мікіта Новік. На сустрэчы прысутнічалі: Галіна Валкавыцкая і Аляксандр Пэршко — кандыдаты ў ПРН, а таксама Іван Паўлюк і Міхась Лемберг — кандыдаты ў МРН. Сустрэча працягвалася да позняй ночы і дала шмат цікавых прапаноў.

*

20 студзеня ў Бельску адбудзецца сустрэча ўсіх кандыдатаў у Ваяводскую раду нарадовую Бельскага павета з выбаршчыкамі. Сустрэча адбудзецца ў зале кіно «Зніч».

*

На Беласточчыне няма такой рады нарадовай дзе-б не было настаўніка, як кандыдата. У некаторых грамадскіх радах нарадовых 50 прац. кандыдатаў — гэта настаўнікі.

*

Сярод 131 кандыдатаў у Ваяводскую раду нарадовую ёсць 16 жанчын і 15 прадстаўнікоў маладзёжных арганізацый.

На здымку: сустрэча з кандыдатамі у вёсцы Горнае. Выступае Аляксандр Пэршко. Фота — З. З.

З жыцця БГ-КТ

Развіваецца культурна-асветная праца на Беласточчыне

Драмгурток у Новай Волі на Каляды г. зн. 7.І.58 г. у школе выставіў дзве беларускія п'есы «Мікітаў лапаць» і «Міхалка». Першая — двухактоўка, другая — аднаактоўка.

Удзел у пастаноўцы бралі члены мастацкага гуртка ў Новай Волі. Сярод іх Мікола Гайдук, Марыя Пуйко, Марыя Дашань, Марыя Баўтручук, Людміла Астравецкая, Галя Сак, Янка Філіпчук і Янка Серада. Рэжысёрам быў Яўгень Серада. Многа памагалі грам. грам. кіраўнік школы Павел Зіневіч, Сцяпан Філіпчук і Сцяпан Баўтручук.

Падчас спектакля было вельмі многа людзей.

Найлепшым артыстам аказаўся Мікола Гайдук (гэта малады хлапец, аднак стары артыст у кар'еры нававольскага культурнага жыцця).

(яс)

*

7 студзеня г. г. у вёсцы Меляшкі (Беластоцкі павет) па ініцыятыве моладзі, сарганізаванай у гуртку БГ-КТ, пры дапамозе загадчыка школы грам. М. Ціванюка, адбыліся пастаноўкі двух п'ес: «Мікітаў лапаць» і «Чорт і баба».

У пастаноўцы п'есы «Мікітаў лапаць» брала ўдзел моладзь гуртка БГ-КТ.

У ролі Яўменя — Валодзя Лавіцкі, яго жонкі Грыпіны — Леаніда Пятэльская, іх дачкі — Тамара Марцінчык, суседкі — Вера Лавіцкая, Саўкі — Янка Лавіцкі, а ў ролі Мікіты — Мікалай Казёл.

Многа смеху прысутных выклікаў Мікалай Казёл у ролі Мікіты.

У пастаноўцы «Чорт і баба» удзельнічалі вучні VII класа мясцовай школы, якія таксама добра гралі свае ролі.

На просьбе мясцовага гуртка БГ-КТ на пастаноўку прыбылі таксама і гарадоцкія жанчыны — Н. Мушынская, Н. Ціванюк і А. Яроцкая, якія выступілі з беларускімі песнямі, між іншымі праспявалі песню «Баба Ксютка, дзед Тамаш», і частушкамі, зложанымі Н. Мушынскай.

Бурнымі, доўга незмаўкаючымі воплескамі і клічамі: «біс», «біс» узнагародзілі прысутныя выступленне жанчын Гарадка.

На заканчэнне прадстаўнік ГП БГ-КТ уручыў артыстам кніжныя ўзнагароды, вучням — прыгожыя беларускія казкі, а моладзі гуртка БГ-КТ — Зборнік сцэнічных твораў і п'есу Янкі Купалы «Паўлінка», выданую выдавецтвам ГП БГ-КТ.

*

12 студзеня г. г. у Гарадоцкім клубе новасарганізаваны драмгурток даў сваё першае выступленне.

У праграме было тры аднаактовыя п'есы: «Валодзін галштук» — К. Крапівы, «Боты» і «Праветрылі» — Ул. Няфеда.

З вялікім захапленнем прысутныя прынялі малады артыстаў А. Пятэльскага, Рашкевіча, і братоў Кіма і Віктара Дзерманскіх.

З выдатнай помаччу маладым удзельнікам драмгуртка прыйшлі старыя ТБШ-оўцы: А. Брэль, М. Пятэльскі і Вольга Дзерманска.

Новасарганізаванаму драмгуртку жадаем поспехаў у яго працы.

(ак)

Выстаўка беларускай вышыўкі

Гэтымі днямі ГП БГ-КТ арганізавала ў памяшканні ваяводскага праўлення ТПП-Р у Беластоку выстаўку беларускай народнай вышыўкі. Выстаўка знаходзіцца на другім паверсе ля тэатральнай залы і адкрыта кожны дзень. Глядзець яе можна на працягу цэлага дня.

Даклад аб польска-беларускіх сувязях у Беластоку

9 студзеня г. г. у Беластоку, у Клубе ТПП-Р, быў прачытаны даклад аб традыцыях польска-беларускіх сувязей на працягу гісторыі. Пасля даклада прысутныя глядзелі каляровы фільм п. з. «Беларускі канцэрт».

Даклад чытаў рэд. Ул. Лазінскі, а арганізатарам мерапрыемства было Галоўнае Праўленне Беларускага грамадска-культурнага таварыства.

Ці ты ўжо праверыў выбарчыя спіскі?

Да 40-годдзя КПП.

Прызыў Аддзела гісторыі партыі

У снежні 1958 года збудзецца 40 гадавіна існавання Комуністычнай партыі Польшчы.

З выпадку таго Аддзел гісторыі партыі пры ЦК Партыі звяртаецца да былых дзеячоў і членаў КПП (а таксама КПЗУ, КПЗБ, КЗМП) дасылаць свае ўспаміны адлюстроўваючыя ахвярную барацьбу КПП за вызваленне працоўных, яе ролю ў палітычным жыцці краіны і арганізаванні забастовак, сялянскіх бунтаў, выбараў, змаганняў за адзінства народаў і антыфашысцкага народнага фронта, і іншыя палітычныя акцыі; успаміны аб дзейнасці ў прафесіянальных Саюзах і іншых масавых арганізацыях як «Грамада», МОПР, маладзёжных арганізацыях, а таксама аб адносінах КПП да іншых партый.

Ва ўспамінах належна паказаць мужнасць барацьбітоў (судовыя разборы, турмы, Картуз - Бяроза), палітычнае і ідэалагічнае жыццё Партыі (канферэнцыі, спрэчкі, друк, уплыў на развіццё культуры) і асобы дзеячоў КПП.

Найбольш цікавыя ўспаміны будуць апублікаваны ў асобным зборніку, змешчаныя на старонках друку, або выкарыстаныя па радые і адзначаныя цэннымі ўзнагародамі.

Напісаныя ўспаміны дасылаць па адрасу: Заклад Гісторыі Партыі пры ЦК ПЗПР. Варшава. вул. Гурнаслёнска 18 к. 186 — Сектар Рэляцый і Успамін.

Перадвыбарчы мітынг у Варшаве

13 студзеня г. г. у кангрэс-зале Палаца культуры і навукі, адбыўся першы, перадвыбарчы мітынг насельніцтва сталіцы. На мітынг сышлося каля 3 тысяч асоб. Прыбылі таксама і кандыдаты на радных у Сталічную раду нарадовую і раённыя рады горада Варшавы.

Першы з прамовай выступіў пасол, старшыня Сталічнага камітэта Фронта адзінства народа, Станіслаў Осінскі. Выступаючы ад імя гэтага-ж камітэта пасол Осінскі коратка прывітаў усіх жыхароў Варшавы, кандыдатаў на радных, прадстаўнікоў палітычных партый і ўрада і прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый. С. Осінскі выразіў сваю ўпэўненасць у тым, што 2 лютага несумленна ўсё дарослае насельніцтва сталіцы пойдзе да выбарчых урн галасаваць на кандыдатаў Фронта адзінства народа.

З цікавасцю праслухалі прысутныя выступленне сакратара ЦК і ВК Польскай Аб'еднанай Рабочай партыі, старшыні Сталічнай пагаджальнай камісіі палітычных партый — тав. В. Ярасінскага. Тав. В. Ярасінскі сказаў аб намерах будучай рады нарадовай і аб планах у галіне жыллёвага будаўніцтва, камунальнай гаспадаркі, асветы, культуры, гандлю і соцыяльнага забеспячэння. Адносна намераў новай сталічнай рады на бліжэйшую будучыню, тав. Ярасінскі адзначыў, што гэта будзе вялікае чамаганне і здзейсніцца яно толькі пры выдатнай дапамозе насельніцтва Варшавы, калі выявіць сваю рашучую падтрымку, займецца кантраляваннем выканання і будзе ўпарта змагацца з усялякага тыпу злоўжываннямі, спекуляцыяй і г. д.

«Дыпламатыя Далеса была крыклівай і бесплённай...»

Абмяркоўваючы слабасць амерыканскай знешняй палітыкі, газета «Чыкага дэйлі ньюс» у рэдакцыйным артыкуле падпісаным яе выдаўцам Джонам Найтам, піша: «Да спадарожніка амерыканская знешняя палітыка грунтавалася на прынцыпе кіраўніцтва з пазіцыі сілы.

У нас была зброя, або, прынамсі, так нам гаварылі і ў нас былі грошы.

Абапіраючыся на гэта, Далес то пагражаў «масіраваным ударам у адказ», то забаўляў нашых саюзнікаў і нейтралаў амерыканскімі доларамі.

Гэтак-жа, як дыпламатыя Дзіна Ачэсана пры Трумэне, дыплатыя Далеса была крыклівай, бясплённай і бескампраміснай. Яна завяявала нам мала ўступак з боку Расіі і не завяявала ніякай любві да Далеса сярод нашых саюзнікаў.

Калі Расія вырвалася ўперад у галіне навукі, дутая дыпламатыя Далеса лопнула, як пузыр».

Выконваюцца рашэнні Каірскай канферэнцыі

Пастаянны сакратарыят Совета салідарнасці народаў Азіі і Афрыкі пачаў сваю работу. У выкананне рашэнняў Каірскай канферэнцыі сакратарыят пачаў рассылку прынятых на канферэнцыі зваротаў да розных дзяржаў і міжнародных арганізацый.

Вучоныя Бразіліі супраць ядзернай зброі

Карэспандэнт агенцтва Франс Прэс паведамляе з Рыо-дэ-Жанейра, што 58 вучоных Бразіліі апублікавалі маніфест, у якім патрабуюць спынення выпрабаванняў ядзернай зброі.

З руін Порт-Саіда падымаецца «вуліца Сталінграда»

У азнаменаванне дружалюбных сувязей, якія ўстанавіліся паміж Порт - Саідам і Сталінградам, муніцыпальны совет Порт - Саіда вырашыў назваць цэнтральную вуліцу ў новым раёне горада, які будуецца, «вуліцай Сталінграда». Гэты раён будуецца на месцы руін, якія засталіся пасля імперыялістычнай агрэсіі супраць Егіпта.

Новая арабская дзяржава

Міністр замежных спраў Сірыі, Салах Бітар заявіў прадстаўнікам друку: «На працягу бліжэйшых месяцаў арабы будуць сведкамі нараджэння новай арабскай дзяржавы з адзіным прэзідэнтам, адзіным урадам, адзіным парламентам і адзінай арміяй».

Гутаркі Данілы са Сцяпанам

— Сцяпан! А, Сцяпан, стой! Куды так прэш?

— Няма часу, Даніла, гацэлі дастаў! Каваць кабылку бягу.

— Кабылку каваць? А я думаў, таропішся на выбарчы ўчастак спраўдзіць спісак. Тэрмін да 20-га, засталося два дні, сёння і заўтра, а ты яшчэ марудзіш Мо' галасаваці ня будзеш?

— Як-жа гэта ня буду, першы пайду. Каб на такіх кандыдатаў, як ты, і не галасаваці. Ну і сказаў.

— Чом тады не спраўдзіў спісак?

— А ці не ўсёроўна, спраўдзіў ці не спраўдзіў, важна, што галасаваці буду

— Гэта яшчэ пабачым, ці будзеш галасаваці.

— Як гэта маю разумець?

— Звычайна.

— Страшыш? Яшчэ не выбралі, а ўжо страшыш. Значыць дарма Гапку падгаварыў, каб у вёсцы агітацыю за тваю кандыдатуру вяла. Вось дык настрэнчыў.

— Ніхто цябе, Сцяпане, стрэнчыць не прасіў, і ніхто цябе страшыць не збіраецца, бо і няма чым. Выбарчае права мае кожны грамадзянін нашай дзяржавы, але апроч праў мае і абавязкі. І першым абавязкам выбаршчыка, гэта спраўдзіць ці яго выбарчае права належным чынам ганаруецца. Вось пісары пісалі, маглі прозвішча паблытаць. А як прозвішча будзе паблытана, і ў тэрміне памылкі не паправіш, тады, значыцца, у спіску будзеш не ты, а нейкі іншы Сцяпан, а за іншага галасаваці нельга. Так?

— Так, то яно так, але каб маё прозвішча паблытаць — няверу. Сцяпан Саладуха і ўсё. Што-ж тут складанага? Гэта толькі немцы блыталі «Салядуша».

— А калі акажацца, што Сцяпан Саладуха мае 18 год?

— У такія цуды таксама няверу.

— Выбарчая камісія таксама не паверыць, калі пад васемнаццацігадовага дзяцюка будзе падшывацца барадаты дзядзька. Гэтак сама можа быці і з Гапкай.

— Што гэта, то не — Гапку цэлая акруга ведае, тут памылкі не можа быць.

— Вось тут то і найхутчэй зрабіці памылку. Усе завуць Гапку Гапкай, а калі хто хоча афіцыйна, заве Агапкай, а ў дакументах — Агата.

— Някепскі будзе з цябе радны, дбаеш пра дакладнасці. Але ці сапраўды Сцяпан Саладуха такая важная фігура, каб без яго не абышлося.

— Выбаршчык цяпер самая важная фігура. А кабылка не ўцячэ, падкуеш.

Новыя дакументы Совецкага ўрада

Днямі штодзённы друк паведаміў аб новым пасланні Булганіна кіраўнікам урадаў ЗША, Англіі, Францыі, Фэдэратыўнай Рэспублікі Германіі, Італіі. У гэты самы час Совецкі Саюз накіраваў урадам краін пакту НАТА, урадам усіх дзяржаў — членаў ААН і ўраду Швейцарыі «Прапановы Совецкага ўрада ў справе аслаблення міжнароднай напружанасці».

Аб чым гаворыцца ў новых дакументах Совецкага ўрада?

Урад СССР прапануе правесці ў працягу бліжэйшых двух-трох месяцаў гэтага года нараду кіруючых дзеячоў дзяржаў на высокім узроўні, з удзелам кіраўнікоў дзяржаў.

Удзельнікі гэтай нарады маглі-б абсудзіць неадкладныя пытанні міжнароднага жыцця. Кіруючыя дзеячы дзяржаў павінны стварыць канструктыўны план умацавання міру.

Па думцы Совецкага ўрада гэты план павінен мець такія пункты: неадкладная забарона ў крайнім выпадку на два-тры гады выпрабаванняў атамнай і вадароднай зброі, адказ Злучаных Штатаў, Вялікабрытаніі і СССР ад прымянення гэтай зброі; стварэнне ў Цэнтральнай Еўропе зоны свабоднай ад ядзернай зброі; заключэнне паразумення аб ненападзенні між дзяржавамі — удзельнікамі Поўночнаатлантычнага і Варшаўскага пактаў, скарачэнне чужаземных войск, якія знаходзяцца на тэрыторыі Нямеччыны, а таксама на тэрыторыях іншых краін — удзельніц НАТА і Варшаўскага дагавору; дасягненне паразумення ў справах прадухілення неспадзеўнага нападзення і ў справах кантролю ў галіне разбраення (неабходна не дазваляць скрытай канцэнтрацыі войск, стварыць кантрольныя пункты на чыгуначных лініях, у вялікіх партах і аўтамагістралях, устанавіць 800-кілометравую зону аэрафотаздымак).

Урад СССР прапануе таксама пашырыць міжнародныя гандлёвыя сувязі; спыніць прапаганду вайны; дагаварыцца аб адказе ад прымянення сілы пры рашэнні праблем Блізкага і Сярэдняга Усходу.

Аб шчырым імкненні СССР к дасягненню рэалістычнага паразумення гаворыць факт, што Совецкі ўрад не настойвае на абмеркаванні ўдзельнікамі прапанаванай нарады такіх прапаноў, з якімі ў цяперашні час не хочуць згадзіцца кіраўнікі НАТА.

У новых дакументах Совецкага Урада выразна паказаны асноўныя звенні, за якія трэба цяпер ухваціцца, каб радыкальна змяніць міжнароднае становішча ў інтарэсах справы міру.

НАГЛЯДАЛЬНІК

Усякая ўсячына

Прафесіянальная прывычка

Кравец Гамбэр з Аўстрыі, паводле кравецкай прывычкі трымаў у зубах шэсць іголак. У пэўным моманце ён гікнуў і ўсе іголкі апынуліся ў жываце. Дзякуючы хуткай і спраўна праведзенай аперацыі ўдалося ўратаваць краўца.

Ветлівы злодзей

У Н'ю Йорку злодзей забраўся ў чужую кватэру, пакраў грошы і каштоўнасці. Убачыўшы магнетафон злодзей завёў яго і зложыў шчырую падзяку гаспадарам за багатую здабычу, запісваючы яе на магнетафоннай плёнцы.

Гаспадары прыслалі гэтую плёнку ў радыёстанцыю — мо' хто пачуўшы праз радыё, пазнае злодзея.

Выратаваў дзіцё

У Н'ю-Йорку двухгадовы хлопчык зваліўся з акна пятага паверха на вуліцу. Выпадкова прахожы заўважыў гэта і злавіў дзіцё на рукі, ратуючы яго ад пэўнай смерці.

Сучасная скульптура

Праз некалькі дзён красаваўся на выстаўцы скульптуры ў Заходнім Берліне экспанат пад назвай «Цыркулюм вімэ» (круг жыцця). І напэўна і найдалей разгадвалі-б сэнс і мастацкую вартасць гэтага экспаната, каб не артыкул у адной газеце, які здрадзіў сакрэт гэтай скульптуры.

Аказалася, што канструяваў яе шафёр з розных ламачоў і прашмугляваў гэты свой твор на выстаўку пад вымоўным загалоўкам. «Скульптура складаецца з чатырох цыліндрычных прадметаў, каторыя паводле залучанага выяснення з'яўляюцца чатырмя каморамі сэрца».

Зверху прадметы абкручаны былі чырвоным дротам. Пры дакладным разгледжанні можна было без труду пераканацца, што гэтыя «каморы сэрца» былі звычайнымі банкамі ад кансерваў. Трэба прызнаць, што на выстаўках сучаснай скульптуры спатыкаюцца скульптуры сапраўдных мастакоў, але яны не многа розняцца ад «скульптуры» нашага шафёра.

Знойдзеная ўнучка

Гэта было ў Віцебску ў 1941 годзе. Гітлераўскія полчышчы ўварваліся ў горад. Юрчак Алег Міхайлавіч, рабочы-паліроўшчык адной з Віцебскіх фабрык, які займаўся эвакуацыяй абсталявання прадпрыемства, быў неспадзеўкі захоплены ворагам. Аб далейшым лёсе Алега Юрчака нічога невядома. Яго жонка — Марыя Грыгор'еўна Юрчак асталася толькі з шасцігадовай дачкой Тамарай, з якой і пакінула захоплены немцамі горад. Яна накіравалася у лес да партызанаў. У часе адной з баявых аперацый, у якой удзельнічала Марыя Юрчак, яе ўзялі ў палон і расстралялі. Шасцігадовая Тамара засталася сіратой.

Міналі годы. Вайна скончылася. Краіна залечвала свае раны. Юрчак Марыя Уладзіміраўна — маці Алега ведала, што сын яе загінуў, нявестка Марыя расстраляна немцамі, а дзе ўнучка Тамара?

Марыя Уладзіміраўна, якая зараз пражывае ў Мінску, траціла надзею, то зноў энергічна шукала сваёй унучкі. Аднак гэтыя пошукі былі дарэмнымі. Толькі бабуля не траціла надзею. Яна звярталася да шматлікіх устаноў і цярпліва чакала на адказ.

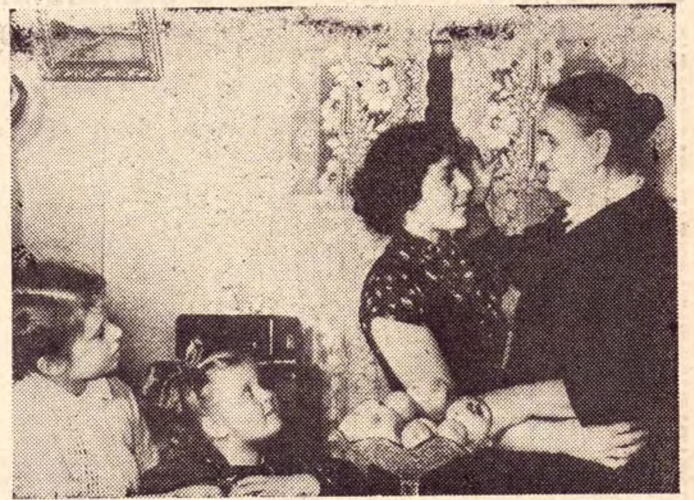
І вось, 5 студзеня 1957 года з Аддзела дзіцячых дамоў г. Мінска прыйшло паведамленне: Тамара Юрчук знаходзіцца ў Мінску. Яна вучыцца ў Інстытуце замежных моў.

Доўга і ўважліва ўглядалася Марыя Уладзіміраўна на родныя рысы твару маладой дзяўчыны. Так, гэта-ж Тамара, яе ўнучка, якую яна шмат гадоў шукала. Савецкія людзі не забылі пра сіротку. Яе прытулілі ў дзіцячым доме. Тут Тамара атрымала неабходныя ёй веды, каб паступіць у вышэйшую навучальную ўстанову. Зараз яна студэнтка трэцяга курса Інстытута замежных моў. Тамара пераехала з інтэрната інстытута ў кватэру бабкі.

Дзе прычына таго, што хаця Марыя Уладзіміраўна і жыла ў адным горадзе з Тамарай, нічога аб ёй не ведала?

Аказваецца, што па бацьку «Алегаўну» нейкім чынам замянілі «Міхайлаўнай», а на дадатак так памылкова быў напісаны год нараджэння Тамары...

Аднак усё прайшло, і ў дом Марыі Уладзіміраўны прыйшло шчасце.

На здымку: Марыя Уладзіміраўна з унучкай.

Семінары маладых пісьменнікаў

Кожны год прэзідыум Саюза пісьменнікаў БССР збірае семінары маладых пісьменнікаў — празаікаў, драматургаў, паэтаў. Нядаўна закончыў работу дзесяцідзённы семінар маладых драматургаў, у якім прынялі ўдзел 12 чалавек. Сярод іх настаўнік Іван Козел, журналіст Сяргей Кужэльны, Уладзімір Хазанскі, слесар Віктар Сухарукаў і іншыя. Некаторыя аўтары ўжо знаёмы беларускаму гледачу. Нядаўна ў тэатры юнага гледача ў Мінску адбылася прэм'ера спектакля «Папараць - кветка». Гэта першая п'еса маладога драматурга І. Козела. У ёй расказваецца аб барацьбе сялян Заходняй Беларусі супраць белапанскіх асаднікаў. Тэатр імя Я. Коласа ў Віцебску паказаў п'есу «Юныя мсціўцы» В. Казанскага і А. Гутковіча. Яна прысвечана мужнасці беларускіх камсамольцаў - партызан у гады Вялікай Айчыннай вайны. Пытанню сацыялістычнай маралі прысвяціў сваю першую п'есу «Сініцыны» Р. Раманаў.

На семінары было абмеркавана восем п'ес маладых драматургаў. Найбольш цікавая з іх драматычнае паданне «За лясамі дрымучымі» А. Вольскага і П. Макаля. Добрыя здольнасці праявіў В. Сухарукаў у сваёй п'есе «Вобруч».

Семінарам кіравалі беларускія пісьменнікі: К. Крапіва, В. Вольскі, К. Губарэвіч, І. Шамякін, А. Макаёнак і іншыя.

На здымку: К. Крапіва і ўдзельнікі нарады маладых драматургаў

Праца беларускіх мовазнаўцаў

Як паведамляе «Савецкая Беларусь», інстытут мовазнаўства Акадэміі навук БССР акончыў шэраг новых прац. Вельмі цікава апрацавана «Курс сучаснай беларускай мовы». Першая частка гэтай вялікай працы прысвячаецца фанетыцы і марфалогіі.

Падрыхтавана таксама другая частка — па сінтаксісу. Для філалагічных факультэтаў будзе выдана вельмі карысная праца пад загалоўкам «Нарысы па гістарычнай граматыцы беларускай мовы» — гэта матэрыял, які дагэтуль ніколі не выдаваўся яшчэ ў Беларусі.

Падрыхтаваны да друку таксама беларуска-рускі слоўнік, які налічвае каля 85 тысяч слоў.

Знаемімся са старымі падпольшчыкамі

Успаміны Астроўскага

Першая сусветная вайна закінула Івана Астроўскага разам з сям'ёй аж у далёкую Казань.

Вялікую Кастрычніцкую рэвалюцыю, Астроўскі сустрэў як рабочы вайсковага сухарнага завода. Калі чорныя хмары контррэвалюцыі плоймай надыходзілі на чырвоную Казань, у абарону горада быў арганізаваны Першы казанскі савецкі рабочы полк. 20-гадовы Іван Астроўскі, ахвотнікам уступае ў рады чырвонагвардзейцаў.

Узвод Астроўскага выкрывае і арыштоўвае ў Казані контррэвалюцыянераў, канфіскуе маёмасць контррэвалюцыйнай буржуазіі.

У 1920 годзе Астроўскага накіравана на працу ў Народны камісарыят па ўнутраных справах Татарыі.

Незадоўга сям'я Астроўскага пераехала на далёкую радзіму ў Польшчу. Цяжка было расставацца маладому Астроўскаму з бацькамі. Ён таксама сумаваў за роднай беларускай вёскай на Бельшчыне, за далёкім, а як-жа блізкім сэрцу, родным, раўнінна - лясным краявідам.

У 1922 годзе Астроўскі вяртаецца ў Польшчу. Цяжкі гэта быў год. Бежанцы вярталіся на разрабленыя гаспадаркі, не было за што зачапіць рукі.

Людзі галадавалі, масава хварэлі і ўміралі. Вярнуўшыеся сяляне нідзе не маглі знайсці працы, не было для іх ніякай апекі ні дапамогі. Астроўскі разам з бацькамі, так як і іншыя сяляне прымiраў голадам.

Цяжка было аднаўляць зусім знішчаную гаспадарку. Ды і не было чым аднаўляць яе.

Буржуазны ўрад не чакаў. Яшчэ зямля не была як след загаспадаравана, а ўжо ў вёску пасыпаліся падатковыя наказы. Услед за імі ішлі секвестратары забіралі селяніну апошнюю кароўку, з плячэй здзіралі апошні кажух.

Польскія паны і падпанкі высысалі з мужыка апошнія сокі. Стагнала вёска пад санацыйным прыгнётам.

— Няўжо-ж я не сустрэнуся з камуністамі, — думаў Астроўскі, няўжо яны тут не дзейнічаюць!

Аднойчы ў Бельску на кірмашы Астроўскі сустрэўся са сваім старым знаёмым. Дзякуючы яму Астроўскі незадоўга навязвае сувязь з членамі райкома КПЗБ у Бельску і ўступае ў рады членаў партыі. З таго часу пачаў жыць зусім іншым жыццём.

Ён у сваёй вёсцы — Плютычы, арганізуе ячэйку КПЗБ. Вечарамі ў хаце Астроўскага адбываюцца партыйныя сходы, чытаюцца падпольныя лістоўкі, якія заклікаюць беларусаў да барацьбы за нацыянальнае адраджэнне, за паляпшэнне мужыцкага жыцця. Такія-ж ячэйкі Астроўскі арганізуе ў Райску, Гацьках, Плёсках. Яго выбіраюць сакратаром падраёна КПЗБ.

За Астроўскім пачала сачыць паліцыя. Аднойчы ён выбраўся ў Зубава, каб правесці сход і арганізаваць ячэйку і тут яго ўпершыню арыштавана. Пры допыце паветовая дэфензіва ў Бельску не перабірала ў сродках. Некалькі раз пасля допыту Астроўскага непрытомнага адносілі ў падвал. Аднак нічога з яго не «выбілі». Астроўскі быў ужо загартаваны камуністам. Яго адставілі ў беластоцкую турму.

Прыйшлося бацькам Астроўскага прадаць апошнюю кароўку. Яны злажылі каўцыю і Астроўскага выпушчана з турмы. Аднак не пакідае ён падпольнай дзейнасці. За ім неаднойчы зачыняюцца дзверы падвала дэфензівы.

У 1928 годзе Астроўскі быў абвінавачаны ў славутым працэсе 133, які адбыўся ў Беластоку. Дзякуючы добрай абароне з боку адваката Дурача, Астроўскага выпушчана.

Тады яшчэ шырэй арганізоўвае падпольную дзейнасць.

У 30-тых гадах санацыйны ўрад Пілсудскага праводзіць генеральную атаку на камуністычную дзейнасць. Картуз-Бяроза і шматлікія санацыйныя турмы запаўняюцца найлепшымі сынамі краіны, польскімі, беларускімі і ўкраінскімі камуністамі.

Аднак камуністы не пакідаюць сваёй дзейнасці. У 1934 годзе, члены КПЗБ у Райску арганізуюць падатковую забастоўку, сяляне выганяюць з вёскі секвестратараў. Паліцыя праводзіць масавыя арыштаванні. У акалічных вёсках арганізуюцца салідарызацыйныя забастоўкі.

У 1936 годзе Іван Астроўскі быў зноў арыштаваны. Санацыйны ўрад засудзіў яго на 10 год турмы.

У 1939 годзе, перад надыходам нямецкіх захопнікаў, палітзняволеныя разбіваюць турму ў Серадзы і выходзяць на свабоду. Іван Астроўскі вяртаецца ў сваю родную вёску, каб далей праводзіць распачатую работу.

Цяпер Іван Астроўскі працуе брыгадзірам у тартаку ў Страблі. Пажылы век не перашкаджае яму браць актыўны ўдзел у грамадска - палітычным жыцці сваёй вёскі і прадпрыемства.

В. БАРШЧЭЎСКІ

Кулік

Дзень марозны. Снег пушысты.
Звоніць бомаў гулкі звон.
Мае коні, коні - іскры
Мчацца з ветрам наўздагон.

Коні, жвавей! Коні, жыва,
Рвіце сталлю пухкі снег,
Там мая чакае міла,
Мая міла — макаў цвет.

Коні сталі. Коні зналі...
Змоўк срэбрысты бомаў звон.
На парозе ў белым шалі
Ты шапнула: «Гэта-ж ён!»

Пранясу цераз сумёты,
Каб твой боцік не абмок;
Не шапчы мне: «што ты, што ты...
Вунь суседчын хітры зрок...»

Што суседкі мне, дзяўчына,
Ніпачом нам іхні суд —
Твае вусны, як маліна
Чорны бровы — існы цуд.

Праляцім мы ў санках гонкіх
Цераз вёску куліком
І зазвоніць смех твой звонкі
Першым веснім жаўруком.

Будзем лётаць аж да зоркі
Хай не знацца нам са злом,
А ў мясніцы, мабыць, «горка!»
Гукне дружка за сталом.

Міка

Новыя будоўлі Гайнаўкі

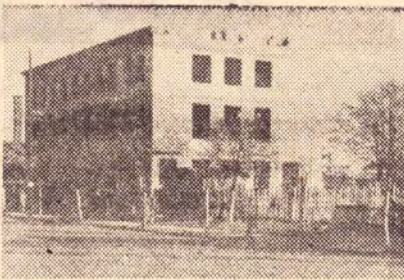

У самым цэнтры Гайнаўкі будзе аддадзены да ўжытку будынак «ПСС». У гэтым прыгожым будынку памесціцца першакласнае «Кафэ» і ўнівермаг.

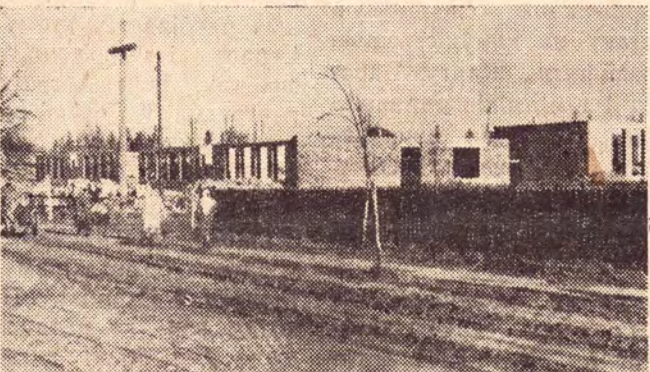

Гэты прыгожы будынак — «Маладзёжны Дом культуры» пры хімічнай фабрыцы быў адданы да ўжытку жыхароў Гайнаўкі ў 1957 г.

Усё больш і больш сродкаў адпускаецца на жыллёвае будаўніцтва. Гэтыя два прыгожыя будынкі па вул. Варшаўскага ў значнай меры заспакояць жыллёвыя патрэбы рабочых гайнаўскіх фабрык.

Многагадовая мара жыхарай Гайнаўкі здзейснілася. Міністэрства асветы прызнала 3 мільёны зл. на пабудову будынка сярэдняй школы. Як відаць са здымка, працы пры будове школы ўжо далёка заавансаваныя.

Тэкст і фота
М. ТАРАСЕВІЧ

З Беластока ў Бразілію

Так ужо ўспрынялося, што, калі ідзе гутарка аб прамысловасці на Беласточчыне, дык заўсёды маецца на ўвазе перадусім тэкстыльныя фабрыкі

Аднак аб тым, што на Беласточчыне існуюць і развіваюцца металаапрацоўвачныя прадпрыемствы — мала хто ведае.

Вядома, яны не такія ўжо буйныя як, напрыклад, у Старахавіцах, Вроцлаве ці Варшаве, яны яшчэ зусім маладыя, арганізаваныя ў гады народнай улады, аднак усё-ж-такі маюць не малы ўплыў на эканамічна - гаспадарчае развіццё Беласточчыны.

Адным з буйнейшых у гэтай галіне прадпрыемстваў ёсць Беластоцкая фабрыка прыладаў і «ухвытаў».

Гісторыя гэтай фабрыкі — гэта неад'емная частка гісторыі рабочых Беластока, іх ахвярнасці і самаадданасці ў працы над адбудовай разбуранай фашыстамі прамысловасці.

Фабрыка «ухвытаў» — яшчэ зусім маладое прадпрыемства. Яна, так як і шмат іншых прадпрыемстваў Беласточчыны, з разбуранай, невялікай, уласніцкай майстэрні — за гады народнай улады вырасла ў буйнае металаапрацоўвачнае прадпрыемства. Цяпер працуе тут каля 1.000 рабочых. А яшчэ да 1949 года працавала усяго некалькі дзесяткаў рабочых.

Пачаткова прадукаваліся тут сельскагаспадарчыя інструменты, рамантаваліся разверкі і малатарні. Пасля варштат злучана з разбураным важной чыгуналіцейным прадпрыемствам — Готліба.

Пасля адбудовы гэтага прадпрыемства пайшла ў рух прадукцыя разверкаў і малатарняў. Сяляне патрабавалі розных сельскагаспадарчых прыладаў і фабрыка іх рабіла. Потым стала прыбываць штораз больш рабочых.

Ад 1949 года да прадукцыі ўведзена новы асартымент. Пачата масава выпрацоўваць слёсарскія і машынавыя шрубстакі, прылады да фрэзерскіх і такарскіх станкоў. Фабрыка атрымала навейшыя металарэжучыя станкі.

Асабліва шпаркае развіццё яе наступіла ў перыяд шасцігадовага плана. Пабудавана велізарны машынны корпус з навейшым абсталяваннем.

Прадукцыяй фабрыкі пачалі цікавіцца замежныя краіны.

У 1957 годзе выслана ў Турцыю і Ірак першую серыю шрубстакаў, выпрадукаваных ў Беластоцкай фабрыцы «ухвытаў». Беластоцкія шрубстакі поўнасцю вытрымалі там экзамен. Услед за імі пайшлі наступныя серыі. З кожным годам штораз больш замежных краін цікавіцца прадукцыяй фабрыкі.

У 1957 годзе Беластоцкія шрубстакі і іншыя машынавыя прылады выслана ў Швейцарыю, Фінляндыю, Турцыю, Егіпет, Бразілію і яны там цешацца вялікай папулярнасцю. Нядаўна дырэкцыя фабрыкі атрымала падзяку са Швейцарыі за высокую якасць прадукцыі і адначасова заказ на далейшыя серыі прыладаў.

Сумесна з развіццём фабрыкі, раслі і развіваліся ў ёй людзі. Вырасла кадра спецыялістаў, выдатных металаапрацоўвачнікаў.

Шмат рабочых, як напрыклад: Змітрок Нікіцюк, Чэмброўскі, Залеўскі і іншыя, закончылі Вечаровую інжынерскую школу ў Беластоку і цяпер працуюць у фабрыцы інжынерамі, выконваюць адказныя абавязкі.

Многія закончылі Вечаровы механічны Тэхнікум і цяпер — як напрыклад: фрэзероўшчык Аляксандр Базарэўскі, слёсар Янка Загурскі, ці токар — Чэслаў Клімчук, з'яўляюцца студэнтамі Вечаровай інжынернай школы.

Такія спецыялісты, як майстар мантажнага цэха, першы партыйны арганізатар у фабрыцы — Пятро Астасевіч, майстар рамонтнага цэха Вінніцкі, ці галоўны механік Вінцук Мосей — выхавалі дзесяткі маладых рабочых і здабылі сабе ў фабрыцы агульную пашану.

Дзякуючы ім і аддан най працы ўсяго фабрычнага калектыву, за гады народнай улады, невялічкая слёсарная майстэрня, вырасла ў вялікі завод, у якім цяпер прадукуецца 350 розных асартыментаў, (між іншым вяртаркі, шліферні), а агульная прадукцыя складае лік 60 мільёнаў злоты ў год.

На здымку: (злева) майстар мантажнага цэха Пятро Астасевіч, кантралюе прадукты вытворчасці.

Будучы ў фабрыцы мы наведалі галоўнага дырэктара — інжынера Сяргея Шульжыка. Ён расказаў нам аб перспектывах далейшага развіцця завода.

Яшчэ ў гэтым годзе распачнецца пабудова новага чыгуналіцейнага цэха. Дагэтуляшні, перастарэлы, чыгуналіцейны цэх, ужо не можа забяспечыць фабрыку адпаведнай колькасцю матэрыялаў.

Сумесна з пабудовай чыгуналіцейнага цэха, павялічыцца і агульная прадукцыя завода. Дойдуць новыя асартыменты. У гэтай пяцігодцы прадугледжваецца таксама павялічэнне калектыву завода на 300 прац.

У будучыні фабрыка «ухвытаў» будзе адным - буйнейшых заводаў на Беласточчыне.

В. БАРШЧЭЎСКІ.
Фото — Рыбінскі

Пазнай сваю літаратуру

Тарас на Парнасе

Аўтар паэмы «Тарас на Парнасе» невядомы. Праф. Доўнар-Запольскі прыпісвае аўтарства яе Дуніну - Марцінкевічу, а Е. Раманаў — студэнтам Горы-Горацкага інстытута. Аднак ўсё гэта толькі здагадкі.

Паэма «Тарас на Парнасе» доўгі час распаўсюджвалася ў спісках і вуснай перадачы. Толькі ў 1889 г. яна была надрукавана ў газеце «Минский листок», а затым у 1890 г. у «Смоленском вестнике». Пасля паэма выходзіла ў шматлікіх выданнях.

(«Нарысы па гісторыі беларускай літаратуры», Мінск, 1956 г.).

I

Ці знаў хто, братцы, з вас Тараса,
У палясоўшчыках што быў?
На Пуцявішчы, у Пачаса,
Ён там ля лазні блізка жыў.
Што-ж? Чалавек ён быў рахманы,
Гарэлкі ў губу ён не браў!
За тое-ж ў ласцы быў у пана, —
Яго пан дужа шанаваў.
Любіла тож Тараса й паня,
І войт ні разу не збрахаў.
За тое-ж ён балота з рання
Да цёмнай ночы пільнаваў.
Чуць золак — ён стрэльбу за плечы,
Заткне сякеру за паяс, —
Заўсёды ходзіць бор сцярэгчы
І птушак біць з ружжа Тарас.
Хадзіў ці доўга ён, ці мала,
Ды толькі нешта адзін раз
Бяда ў бары яго спаткала...
Во, як казаў нам сам Тарас.

II

«На самага Кузьму-Дзям'яна
Пайшоў я ў пушчу паміж мхоў;
Устаў я нешта дужа рана, —
Здаецца, з першых петухоў.
Іду сабе я панямногу,
Але на пень крыху прысеў,
Аж тут — лоп-лоп! Цераз дарогу
Як бышчам цецярук зляцеў.
Злажыўся стрэльбай — кляпсь! — не паліць.
Крамзель з другога! — не пякець!
Гляджу —аж вось з-за елі валіць
Як ёсць хароміна-мядзведзь!
Хоць не труслівы я дзяціна,
Але затросся, як асіна,
Зубом, як цюцька лепячу,
Гляджу — аж зломлена лясіна,
І ўздумаў: дай-ка ускачу!

III

Скакнуў — не трапіў: паслізнуўся
І ў яму старчаком лячу!
Ляцеў, ляцеў — як разануўся, —
Аж стала зелена ў ваччу!
Ляцеў ці доўга я, ці мала,
Таго ніяк не уцямлю,
Але ўжо ладна рассвітала,
Як я зваліўся на зямлю.
Устаў з зямлі, абкалаціўся, —
Бо быў ў гразі я, як свіння,
І дужа, дужа я дзівіўся, —
Дзе апынуўся гэта я?
Рукой паскробшы каля вуха,
Дабыў з табакай рагавень
І храпы напіхаў цяртухай, —
Бо не ўжываў я цэлы дзень!
Як прасвятлелі мае вочы,
Мядзведзя ўжо я не шукаў.
Закінуў стрэльбу я за плечы
І па бакох глядзець я стаў.

IV

А вохці мне! Як там прыгожа!
Ну, быццам хто намаляваў!
Чырвоны краскі, мак і рожы, —
Ну, як сукенку хто паслаў!
І птушкі ёсць там, дужа стройна
Пяюць, палепш за салаўя!
А вохці мне, а-а-а-вой я!
Куды патрапіў гэта я?
Стаяў я доўга і дзівіўся,
Разявіў зяпу і глядзеў,
Аж вось адкулека з'явіўся —
Ці то прышоў, ці прыляцеў —
Хлапчына нейкі круглалікі,
Увесь кудравы, як баран,
І за плячмі ў яго вялікі
Прычэплен лук быў і каўчан.
— Адкуль, куды дарога гэта? —
Спытаўся я ў хлапца той час.
— Дарога гэта з таго света,
Ідзе прамою на Парнас!
Сказаўшы, хлопчык таго часу
На скрыдлах шпарка паляцеў,
Дарогу-ж паказаць Тарасу,
Не меўшы часу, не хацеў.

V

Падумаў я тады нямнога:
Што за шайтан Парнас такі?
Пайшоў я проста тэй дарогай,
Узяўшы ў рукі добры кій.
Прайшоў вёрст дзевяць тэй дарогай,
Аж бачу я — гара стаіць;
Пад тэй гарой народу многа,
Як-бы кірмаш які кіпіць.
Прышоў я бліжэй, што за ліха:
Народ не просты, ўсё паны!
Хто дужа шпарка, хто паціху,
Усе лезуць на гару яны,
І, як у школе, галасуюць,
Гатоў адзін другога з'есць,
Бо кожны морду ўперад суець.
Каб першым на гару узлесць.

VI

Усе з сабой цягаюць кніжкі,
Аж з іншых пот руччом плюшчыць,
Друг дружцы выціскаюць кішкі,
Аж нехта з прамеж іх крычыць:
«Памалу, братцы, не душыце
Мой фельетон вы і «Пчалу»[1]),
Мяне-ж самога вы пусціце
І не дзяржыце за палу!
А не, дык дадушы, ў газеце
Я вас аблаю на ўвесь свет,
Як Гогаля ў прошлым леце —
Я-ж сам рэдактар ўсіх газет!»
Гляджу сабе — аж гэта сівы,
Кароткі, тоўсты, як кабан,
Плюгавы, дужа некрасівы,
Крычыць, як ашалелы, пан[2])
Нясе вялікі мех пан гэты,

З настаўніцкай нівы

Трэба развіць і ўзбагаціць таварыскае і культурнае жыццё настаўнікаў

На касцюміраваным школьным балю.

ФОТО — ЦАФ

Ёсць многа клапатлівых спраў у настаўнікаў. Яны клапоцяцца аб справах усеагульных як і аб сваіх асабістых: бытавых і культурана - асветных.

Вось я хачу і напісаць аб справе культурна - мерапрыемчай настаўнікаў.

Гэтая справа найбольш адносіцца да маладых настаўнікаў, што прышлі на вёскі. Вядома, сумна маладому чалавеку ў такім месцы. Некаторыя з іх знаходзяць «супольны язык» з моладдзю, арганізуюць гурткі харавыя і драматычныя. Большасць аднак бескарысна траціць час наракаючы на сваю долю.

Сорамна, але трэба сказаць, што многа настаўнікаў не маюць уяўлення аб оперы, тэатры, а што горш аб Варшаве, бо не бачылі яе. Не вядзецца сярод настаўнікаў лекцый і спрэчак на тэму новых дасягненняў навукі. А гэтыя рэчы настаўнік павінен ведаць таму, што ён з'яўляецца сейбітам культурна - асветных спраў на вёсцы.

Думаю, што настаўніку павінна прыносіць задавальненне, калі ён растлумачыць незразумелую селяніну справу. Аб гэтым ведаюць настаўнікі, але не ведаюць ·· чым прычына зла.

Артыкул гэты пішу з мэтай вывядзення з існуючых клопатаў. Справамі, аб якіх я напісаў многа цікавіцца настаўніцкая прафсаюзная арганізацыя СНП, у якой згуртаваны амаль ўсе настаўнікі. Існуюць асяродкі СНП, у якіх непасрэдна працуюць настаўнікі. Асяродкі СНП павінны развіваць гэтую працу і памагаць настаўнікам у арганізацыі. Наглядаецца, што настаўнікі не зусім хіляцца да гэтай працы.

Калі ёсць сход у даным асяродку, трэба каб аб гэтым знала ўся вёска. Сходы такія павінны быць урачыстыя, пакідаць па сабе доўгія і мілыя ўспаміны. Галоўнае Праўленне СНП і «Глос научыцельскі» арганізавалі надта цікавы конкурс п. з. «Наш асяродак добра працуе».

(№50 «Глос научыцельскі» ад 5—8.XII.1957 г.)

Гэты конкурс з'яўляецца вялікай дапамогай ва ўстанаўленні плана культурна-асветнай працы асродкаў, а вызначаныя ўзнагароды заахвочваюць да гэтай працы. Між іншым, падам некаторыя пункты конкурсных задач:

1. Арганізаваць таварыскае спатканне членаў асяродка.
2. Правесці дыскусію над кнігай.
3. Арганізаваць экскурсію у тэатр (оперу).
4. Арганізаваць тэатральны гурток ці іншы.

У рэалізацыі некаторых пунктаў конкурса з выдатнай дапамогай павінна прыйсці БГ-КТ.

Вельмі ахвотна дапамагае сакратар бельскага павятовага аддзела СНП тав. Дамброўскі Станіслаў.

Настаўнікі, маладыя настаўнікі, часта наракаюць на сумнае жыццё на вёсках, але можна яго зрабіць цікавым і вясёлым, толькі патрэбна тут дружнасць і супольная ахвота. Значэння аддзельных пунктаў, думаю не трэба апісваць.

У справах трудных дапамогуць аддзелы СНП, рэдакцыя «Нівы», БГ-КТ і іншыя культурна - асветныя ўстановы.

Трэба развіць і ўзбагаціць таварыскае і культурнае жыццё настаўнікаў. Такім чынам мы прынясем задавальненне не толькі самі сабе, але сялянам, а найбольш вясковай моладзі, якая ўсё яшчэ вельмі слаба ўступае ў такія гурткі.

Пажаданым ёсць, каб настаўнікі змяшчалі свае заўвагі на старонках нашага часопіса, дзяліліся дасягненнямі сваёй працы і падавалі новыя прапановы.

АЛЯКСЕЙ КАРПЮК
член Павятовага Праўлення СНП
у Бельску - Падляскім

З жыцця настаўніка

У снежні мінулага года мне мінула 70 год. Здаецца, што і не жыў. Так як-бы толькі летась нарадзіўся. Хутка праходзіць час. Але, калі падлічыш усе прыгоды і нягоды ў сваім жыцці, то фактычна, шмат чаго прышлося перажыць.

У першую эпоху ці, як кажуць, у гады дзяцінства, вельмі хацелася дараўняць і розумам, і сілай, і ўзростам старэйшым людзям, набраць той павагі, якую мелі бацькі, суседзі ці знаёмыя. Вельмі хацелася знаць: што? як? чаму і ад чаго?

Эпоха гэта перапляталася рознымі перажываннямі. Успамінаюцца бесклапотныя дзіцячыя гады, калі самай прыемнай забавай была гульня ў пясочку са сваімі аднагодкамі. Успамінаюцца крыху пазнейшыя гульні і забавы ў школе, а можа найлепш стаяць, як сёння, у ваччу першыя танцы з прыгожымі, як макавыя кветкі, дзяўчатамі. Усё гэта прыемна ўспамінаць.

Сумна робіцца, калі зганеш тыя моманты жыцця ў курнай хаце, калі бацькі не пазвалялі гуляць узімку на лёдзе і толькі таму, каб не парваліся лыкавыя лапці, якія дзед ці бацька сплёў седзячы на ўслонку пры асвятленні лучынай цеснай з маленькімі акенцамі хаткі. Сумна было глядзець, як матка, седзячы на прыпечку, да позніх гадзін ночы, сагнуўшыся, выпрадала сваю кудзеляю і пасля ткала на кроснах вопратку і бялізну для ўсёй сям'і.

Сумна робіцца тады, калі зганеш, як-жа аднолькавае невыбрэднае было харчаванне, якое складалася з печанай ці варанай бульбы, запраўленай жменькай жытняй, ці грэчанай мукі, заціркай з перамолатага ў жорнах зерня, бо не было тады яшчэ ў нас млыноў.

Наагул, з вялікім сумам успамінаецца жыццё, калі бацькі пакідалі на ласцы лёсу замкнёных у хаце сваіх дзяцей, а самі адходзілі да цяжкай працы ў памешчыкаў і тутака пад пагрозай бізуна ў знойныя доўгія, летнія дні працавалі да поту, каб зарабіць некалькі грошай на падаткі і іншыя патрэбы штодзённага жыцця ў падняволлі. Усё гэта прайшло і не вернецца.

Цяпер мы можам гаварыць і вучыцца ў сваёй роднай мове, можам праяўляць сваю ініцыятыву.

Цяпер мне хочацца жыць яшчэ столькі, бо калі падумаеш, што на працягу некалькіх апошніх дзесяткаў год паўсталі веласіпеды матацыклы, самаходы, самалёты, аўтобусы, тэлефоны, радыё, інкубатары, пішучыя машыны, адаптары, грамафоны, патэфоны, тэлевізары, трактары, камбайны, атамныя станцыі, штучныя спадарожнікі Зямлі, то міма волі радуешся, што жыў у такую рухлівую эпоху.

Варта і трэба гаварыцца, што ні адно пакаленне на працягу так кароткага часу не адкрыла столькі вынаходстваў, што апошняе, і хочацца яшчэ пажыць, пабачыць, якія вынаходствы адкрые новае пакаленне.

НЕСТАР ПЕРАВОЙ
настаўнік
(Бельскі павет)

Паўным-паўнюсенькім набіт.
Усё там кніжкі ды газеты,
Ну, як каробачнік які!
Таварыш[3]) поплеч з ім ідзе
І несці кніжкі пасабляе,
А сам граматыку нясе,
Што ў семінар'ях вывучаюць.

VII

Во, нешта разам зашумелі,
Народ раздаўся на канцы:
І, як-бы птушкі, праляцелі
Чатыры добрых малайцы.
Народ то быў усё не такоўскі:
Сам Пушкін, Лермантаў, Жукоўскі
і Гогаль, шпарка каля нас
Прайшлі, як павы, на Парнас.
Ну, словам, многа тут народу
Сабралась лезці на Парнас:
Былі паны, было і зброду,
Як часам і на свеце ў нас.
Паміж людзей і я штурхаўся
І ціснуўся, што ёсць пары:
Вось чуць-не-чуць такі прабраўся
І лезу проста да гары.

VIII

Узлез. Гляджу — аж хата нова
Стаіць, зазвычай, панскі двор,
Кругом яго там тын яловы:
Нябойсь не плох — не ўлезе вор!
А на дварэ тым свінні ходзяць,
Сабакі, козы, бараны...
Знаць, і багі хазяйства водзяць,
Калі свіней трымаюць яны.
На грошы ў тронкі тут гуляюць
Парнаскі хлопцы-дзецюкі;
А хто капейкі з іх не маець,
Той лупіць толькі на шчаўчкі.
Улез к багам тады я ў хату...
А вохці мне! Ні даць, ні ўзяць,
Як у казарме тут салдатаў —
Багоў — не можна пашчытаць!

IX

Тарасу ліха што здаецца, —
Ну, як-бы ў рандзе[4]) ён сядзіць:
Хто піпку курыць, хто смяецца,
А іншы песню буруздзіць.
Глядзіць ён, аж на лаўцы шыюць
Шаўцы багіням халакі,
Багіні-ж у начоўках мыюць
Багам кашулі і парткі.
Сатурн[5]) там, лыкі размачыўшы,
Падвіркай лапці падплятаў;
Па свеце добра пахадзіўшы,
Лапцей ён многа патаптаў.
Нептун на лаўцы чыніць сеці,
І восці садзіць на шасты,
Пры ім-жа, мусіць, яго дзеці,
Дзіравы ладзяць нераты.

X

Вось б'юцца Марс[6]) ды
з Геркулесам[7])
А Геркулес, як той мядзведзь, —
Каб цешыць старага Зевеса,
Хахол ён Марсу добра мнець.
Зевес-жа наўзніч лёг на плечы,
Сярмягу ў галавы паклаў...
Ён грэў на печы стары плечы
І нешта ў барадзе шукаў.
Во перад люстрам задам меліць
І маслам мажыць валасы
Ды нечым белым твар свой беліць
Венера, знаць, дзеля красы.
Амур-жа[8]) з дзеўкамі жартуе,
Ну, проста смех ажно бярэ!
То ён знянацку пацалуе,
То хустку з галавы здзярэ;
То у гуслі ён зайграе,
То німфам песню запяе,
То адным вокам ён міргае,
Як быццам ён каго заве.

XI

Вось затраслася ўся гара:
Зевес на плечы зварухнуўся,
Ды кажа: «Есці ўжо пара!»
Прыгожа дужа дзеўка Геба[9])
Гарэлкі ў чаркі наліла
І, як жарон, букатку хлеба,
Прынёсшы, — бразь! сярод стала!
Во, з усяго сабраліся неба!
Як тараканы каля хлеба,
Багі паселі ўкруг стала.
І стравы смачны з печы Геба
Насіць да столу пачала.

XII

Наперш дала яна капусту,
Тады са скваркамі кулеш,
На малацэ крупеню густу
Дае уволю, толькі еж.
І з пастаялкай жур сцюдзёны,
А з кашы сала аж цякло,
Ды і гусяціны пражонай
Уволю ўсім багам было.
Як унясла-ж на стол каўбасы,
Бліны аўсяны ў рашаце,
Аж слінкі пацяклі ў Тараса
І забурчала ў жываце.
Гарэлку піць багі пачалі,
З насадкі ў чаркі так і льюць;
Падпіўшы, песні запяялі,
Ну, як у рандзе, ўсе пяюць.
Бах[10]) з п'яну пеў такі прыпеўкі,
Што аж не можна гаварыць,
Аж засароміліся дзеўкі,
Так стаў ён брыдка разводзіць.
А Зеўс тым часам насцябаўся,
Што носам чуць зямлю не рыў, —
Ён вочы плюшчыў іківаўся
Ды быццам нешта гаварыў.
Хоць не маё то, праўда, дзела,
Не след мне можа і казаць,
Любіў ён цешыць грэшна цела
Ды часам лоўка падгуляць.

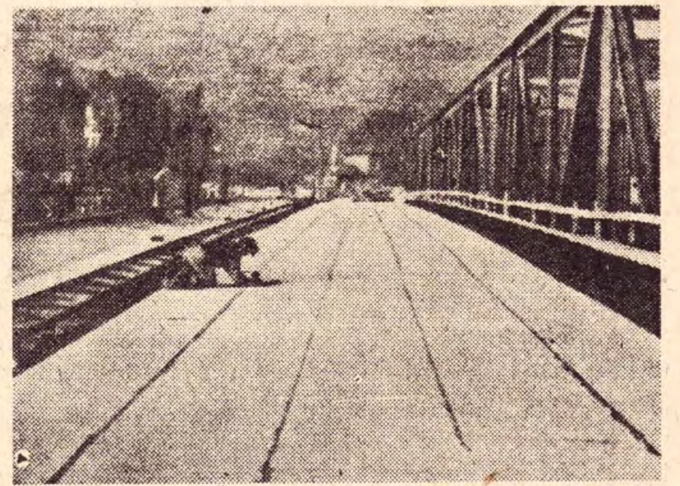
XIII

Але багі-такі усталі,
Як ўсё паелі, папілі.
Во... разам ў дудку заігралі,
Скакаць багіні пачалі.
Узяўшы хустачку, Венера
Пайшла «мяцеліцу» скакаць
Прыгожа, стройна цераз меру,
Пяром не можна апісаць
Чырвона, тоўста, круглаліца
І вочы, як на калясе;
Як жар, гарыць яе спадніца,
Істужкі ўплецены ў касе.
Хапіўшы келішак гарэлкі,
Амур яшчэ павесялеў —
Іграць пачаў ён на жалейцы

(Працяг на стар. 6)

У свеце навукі і тэхнікі

Матэрыялы будучага

Ізаляцыя паверхні маста пластмасавымі плытамі.

Мы жывем у век цікавыхператварэнняў рэчыва. Цяжка паверыць, што сыравінай для атрымання знаёмых нам пластмас з'яўляюцца паветра, вада і вугаль! Неверагодным здаецца атрыманне з драўніны гумы, шоўку і шэрсцепадобных валокнаў.

Найбольш каштоўныя матэрыялы — валокны, смолы, каўчук і многія іншыя рэчывы — да нядаўняга часу ствараля толькі прырода. Але вучоныя адабралі ў яе гэтую манаполію. Хімікі ўтвараюць новыя рэчывы ў штучных «арганізмах» — у хімічных апаратах. Атамы вугляроду, якія знаходзяцца ў вугалі, з дапамогай вапны і вады злучаюць у малекулы ацэтылена, які з'яўляецца сыравінай для атрымання сінтэтычнага каўчуку і штучнага валакна. Малекулы драўніны хімікі перабудоўваюць так, што яны з непразрыстых набываюць від серабрыстай празрыстай плёнкі, або робяцца моцнымі і прыгожымі ніцямі штучнага шоўку.

Хімічна створаныя матэрыялы — не проста заменнікі натуральных, яны маюць новыя, надзвычай каштоўныя ўласцівасці. Пластмаса плексіглас, напрыклад, трывалая, як метал, і празрыстая, як шкло. Некаторыя з сінтэтычных каўчукаў адрозніваюцца ад натуральнага тым, што не баяцца марозу і амаль не старэюць — не трацяць сваіх уласцівасцей з часам.

ПЛАСТМАСАВЫЯ АЎТАМАБІЛІ І КАРАБЛІ

У аўтамабілі цяпер можна налічыць каля 300 розных дэталей, якія зроблены з пластычных мас.

Сінтэтычнымі смоламі прамочваюць тканіны, якія пасля гарачага прасавання ўтвараюць новы слаісты матэрыял — тэксталіт. З тоўстых лістоў тэкстаіліту вырабляюць бясшумныя шасцерні і падшыпнікі. Намотваючы «на валік» прамочаную растворам смалы паперу або тканіну, атрымліваюць трубкі любога дыяметра.

Каштоўнасць тэксталіту ў тым, што ён добра гнецца і лісты яго можна злучаць заклёпкамі, як металічныя. Цяпер лодкі, маторныя катэры і нават судны вырабляюць са слаістых пластычных мас. Новы матэрыял не псуецца ад марской вады, як метал або дрэва. Гэта асабліва важна, напрыклад, для гідрасамалётаў.

САМАЛЁТЫ З НОВЫХ МАТЭРЫЯЛАЎ

Тэксталіт мае ў тры разы большую, чым метал, цеплаёмкасць і ў 40—60 разоў меншую цеплаправоднасць. Таму ён можа быць выкарыстан і ў самалётабудаванні. Пластмасавы фюзеляж (корпус самалёта) пры вышынных палётах не трэба ахоўваць ад холаду, ён не дэфармуецца ад няроўнамернага награвання.

Адной з задач сучаснага самалётабудавання з'яўляецца далейшае спрашчэнне зборкі самалёта і паляпшэнне яго аэрадынамічных уласцівасцей. Пластмасавыя крылы самалётаў можна лёгка і хутка штампаваць. Гэта не патрабуе працаёмкіх заклёпачных работ, якія неабходны пры вырабе металічных крылаў. На зборку пластмасавага самалёта патрабуецца значна менш часу, чым цэльнаметалічнага. Гладкая паверхня зніжае аэрадынамічнае супраціўленне, і скорасць самалёта павышаецца.

Адна амерыканская авіякампанія пабудавала самалёт, які амаль на 90 працэнтаў зроблен з пластмасы. Яго фюзеляж выраблен са шклапластыка. На рэактыўным пасажырскім самалёце «ТУ-104» пластмасай адзеланы дзверы, сталы, буфетная стойка і г. д.

Ёсць у пластычных мас і яшчэ адна вельмі важная перавага перад металам: з прычыны высокіх электраізаляцыйных уласцівасцей яны «празрыстыя» для радыёпрыёмнікаў. У пластмасах няма свабодных электронаў, як у метале, і таму пабудаваныя з іх апараты, якія лятаюць па паветры, або судны амаль няўлоўныя для лакацыйных установак.

Цяпер было-б няправільна гаварыць аб пластмасах, як аб матэрыялах, якія замяняюць, напрыклад, металы. Яны не канкурэнты металаў. Гэта новыя матэрыялы сучаснай тэхнікі.

НЕ ГАРАЦЬ У АГНІ І НЕ ТОНУЦЬ У ВАДЗЕ

Замест іржавеючага металу хімікі стварылі матэрыялы, якія не гараць у агні, не гніюць у сырасці і не тонуць у вадзе.

Кубаметр самага мяккага новага матэрыялу — пенапласта — важыць 10 клограмаў. Гэта ў 5 разоў лягчэй за пробку, у 70 разоў лягчэй за ваду і ў 500 разоў лягчэй за жалеза.

Пеналісты ўжываюцца і як цеплаізаляцыйны і канструктыўны матэрыял. З іх вырабляюць пліты, паплаўкі для сетак, лодкі, выратавальныя кругі і адзенне.

Калі прамачыць растворам смалы шкляную тканіну, то атрымаецца так званы шклотэксталіт. Па трываласці ён перавышае ўсе слаістыя пластыкі. Вінтовачная куля, як мячык, адскоквае ад такога ліста таўшчынёй толькі 6 міліметраў.

Савецкія інжынеры распрацавалі тэхналогію вырабу з пластычных мас друкарскага шрыфту. Новы шрыфт выпрабоўваўся ў многіх друкарнях Масквы і Маскоўскай вобласці. Ён больш доўгавечны і ў 10 разоў мякчэйшы за свінцовы, зусім бясшкодны для наборшчыкаў.

Некаторыя рэчывы ўзбуджаныя дзеяннем ультрафіялетавых праменняў, свецяцца ў цемнаце. Калі ўвесці іх у пластмасы, то можна вырабляць цыферблаты, якія свецяцца, шпалы і стрэлкі прыбораў, дзвярныя ручкі, тэлефоны і выключальнікі, якія лягчэй адшукаць у цемнаце, спецыяльныя надпісы і г. д. Аддзелка сцен пластмасамі, якія свецяцца, дазваляла ў час вайны ў бомбасховішчах мець роўнае святло, не залежачае ад работы электрастанцый.

УНІВЕРСАЛЬНЫ КЛЕЙ

Савецкімі хімікамі з сінтэтычнай смалы створан універсальны клей.

Новы клей дазваляе «шыць» адзенне без ніток. Ім можна змацаваць разбітую пасуду, прыклеіць новае дно да эмаліраванай каструлі, словам ва ўсіх выпадках, дзе раней патрабавалася прыпаяць, зварыць, прышыць, скляпаць, цяпер можна ўжываць новы клей. У склееных месцах часткі прадмета нібы зрастаюцца нанава. Сам клей можа гадамі захоўвацца, не трацячы сваіх выдатных уласцівасцей.

ПРЫГОЖАЯ БРОНЯ МЕТАЛАЎ

Мы жывем і не заўважаем, што вакол нас павольна «згарае» без полымя і дыму ўсё, што зроблена з жалеза. Гарыць жалезныя дахі дамоў, рэйкі, масты, паравозы, параходы, трактары, плугі, камбайны.

Жалеза, у адрозненне ад дрэва, здольна гарэць, гэта значыць далучаць кісларод, не толькі ў цяпле, але і на холадзе. Такое гарэнне ідзе на паветры, у зямлі і нават у вадзе. Называецца яно акісленнем, іржаўленнем, або карозіяй.

Штодзённа ва ўсім свеце ад карозіі гіне каля 100.000 тон металічных вырабаў. Можна ўявіць, якія разбурэнні яна робіць за год!

Самы просты і танны спосаб ахоўваць металу ад карозіі — гэта пакрыццё лакамі і фарбамі. Так ахоўваюць ад гібелі дзевяноста працэнтаў металічных вырабаў.

Раней лакі рабіліся з гарагіх прыродных смол і высокаякасных харчовых маслаў. Цяпер іх атрымліваюць са штучных і сінтэтычных смол, што на адну трэць зменшыла расход маслаў. Драўніна ідзе на дапамогу металу. З яе атрымліваюць нітрацэлюлозу і ацэтылцэлюлозу, з якіх робяць лакі.

Велізарныя перспекты вы ў прамысловасці пластмас.

У 1929 годзе ва ўсіх краінах свету выраблена было 85 тысяч тон пластычных мас, а ў 1955 годзе — звыш 3 мільёнаў тон, што перавысіла вытворчасць такіх металаў, як цынк і свінец.

Роля пластмас усё больш і больш узрастае, бо без іх ужо цяпер немагчыма стварэнне ні дакладных прыбораў, ні апаратуры, ні скорасных транспартных сродкаў. А яны-ж знаходзяцца яшчэ толькі ў «юнацкім» узросце. У іх усё уперадзе, усё ў будучым.

Інжынер А. БУЯНАЎ

Тарас на Парнасе

(Працяг са стар. 5).

І дзеўкам стройна песні пеў.
Нептун з прыгожанькай наядай
Пайшоў ў прысядку казака;
Нябось і у старога гада
Кроў грае, як і ў дзецюка.
А во і сам Юпітэр[1]) з Вестай[2]), —
Пусціўся, стары хрэн, у пляс,
Як-бы жаніх перад нявестай,
Заткнуў ён рукі за пояс.
А во і Марс у новых ботах:
Ён, мусіць, ботаў не жалеў.
Бо з німфамі скакаў да поту,
Гуляў у жмуркі і шалеў.
І кожны бог так расплясаўся,
Што аж нямножна уздзяржаць,
А хто гарэлкі насціёбаўся,
Таго пад лаўку клалі спаць.

XIV

Вось як зайграў дудар плясуху,
Ніяк Тарас наш не ўцярпеў,
І з лавы ён, што меўшы духу,
Скакаць на хату паляцеў.
Як стаў прыстуківаць атопкам,
Аж рот разінулі багі:
То ён прысвісне, то прытопне,
То шпарка пойдзе ў кругі.
Глядзеў Юпітэр і дзівіўся,
І пад дуду ў далоні біў,
У канцы к Тарасу прыблізіўся
І так яго перапытыў:
«А ты адкулечка, прыяцель?
Зачым прышоў ты на Парнас?
Ты хто такі? Ты не пісацель?»
«Не, мой панок! — сказаў Тарас, —
Я палясоўшчык з Пуцявішча,
Чуць золак сёння са двара
Прышоў сюды я да паўдня'шчэ
Ды ўжо й далому мне пара.
Ці не была-б паночак ласка
Адсюль дамоў мяне завесці?
Хадзіўшы па гары Парнаскай
Мне дужа захацелась есці...»

XV

Кіўнуў Зевес — і мігам Геба
Крупені ў міску наліла
І добрую краюху хлеба,
Сказаўшы: еж, — мне падала.
Крупені ўволю я паеўшы,
Усіх падзякаваў багоў,
Кашэль за плечы прывязаўшы,
Сабраўся ўжо ісці дамоў.
Але зефіры падхапілі,
Хто за руку, хто за пояс,
І, як-бы пўшкі, паташчылі
Яны мяне цераз Парнас.
Нясли на скрыдлах, быццам вецер
І проста прынеслі ў наш лес.
Гляджу я: мусіць ужо вечар,
Бо маладзік на неба ўзлез...»
З тых пор Тарас ужо не ходзіць
Так дужа рана па лясах,
А дзеля гэтага не шкодзіць
Бярвенне красці па начах.
Дык вось што бачыў наш Тарас.
К багам узлезшы на Парнас.
Ён гэта мне апавядаў,
А я ў паперку запісаў.

ЗАЎВАГІ

Парнас — гара, на якой знаходзіўся храм Апалона. Згодна старажытна-грэчаскай міфалогіі — месцазнаходжанне багоў мастацтва.

[1]) «Северная пчела» — суўба рэакцыйная газета. Выходзіла ў Пецярбургу з 1825 па 1864 г. Да 1859 г. выдавалася Ф. В. Булгарыным і Н. І. Грэчам.

[2]) Маецца на ўвазе Ф. В. Булгарын

[3]) Падразумяваецца Н. І. Грэч, супрацоўнік і памочнік Булгарына.

[4]) У карчме.

[5]) Па старажытна-рымскай міфалогіі — бог часу і земляробства.

[6]) Бог вайны — па рымскай міфалогіі

[7]) Грэчаскі міфалагічны герой, які вызначаўся незвычайнай сілай.

[8]) Амур па рымскай міфалогіі, Эрот — па грэчаскай — бог кахання.

[9]) Багіня маладосці, дачка Зеўса.

[10]) Бах — бог пладароднасці, віна і вінаробства (па грэчаскай міфалогіі).

[11]) Згодна рымскай міфалогіі — бог багоў.

[12]) Багіня сямейнага ачага і ахвярнага агню.

Лічбы і факты

Рады нарадовыя на ніве культуры

Адной з важнейшых праяваў дзейнасці радаў нарадовых на ніве культуры, ёсць павялічэнне колькасці дамоў культуры.

І так за апошнія 3 гады пабудавана дом культуры ў Міхалове, Галдапі, адкрыта Дом літоўскай культуры ў Пунску, Ваяводскі Дом культуры ў Беластоку, шмат кінотэатраў, клубаў і бібліятэк.

У сучасны момант налічваецца ў Беластоцкім ваяводстве 27 гарадскіх кінотэатраў, 30 вясковых пастаянных, 30 — перасталых кінотэатраў і 18 кінаперасовак.

Агульна ў ваяводстве ёсць 321 бібліятэк (тры гады таму назад было 213) з агульнай колькасцю 987.000 кніжак.

(р).

Выбары, выбары!

Скрынка запытанняў і адказаў

ПЫТАННЕ: Як будзем галасаваць — тайна, ці яўна?

АДКАЗ: Галасаваць будзем тайным парадкам. Пры галасаванні, а таксама пры падлічванні голасаў, апрача членаў выбарчай камісіі, могуць прысутнічаць у выбарчым пункце прадстаўнікі арганізацыяў, якія прапанавалі кандыдатаў.

Крывавы разлік

У Боцьках, Бельскі павет, адбылося незвычайнае здарэнне. У выніку спору паміж сабой грам. Францішак Вярцінскі ўдарыў сякерай Станіслава Лукашэвіча.

Цяжка параненага Лукашэвіча адвезена ў бальніцу, а грам. Вярцінскага арыштавана.

(аа)

Гал. рэдактар
Г. ВАЛКАВЫЦКІ

„NIWA"

Adres redakcji: Białystok ul. Wesołowskiego nr 1. tel 25-89

Organ Białoruskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego w Polsce z siedzibą w Białymstoku.

Wydawca RSW „Prasa" Redaguje Kolegium

Warunki prenumeraty:
Miesięcznie — 2.40 zł
Kwartalnie — 7.20 zł.
Półrocznie — 14 40 zł
Rocznie — 28 80 zł

Wpłaty kierować na PKO 12-6-1312 w Białymstoku dla PUPiK „Ruch".

Na odwrocie należy zaznaczyć na jaki okres dokonano wpłaty i podać tytuł pisma.

Prenumeratę na „Niwę" przyjmują również wszystkie urzędy pocztowe i listonosze w całym kraju.

Należność na prenumeratę za granicą wpłacać na konto — PKO 1-6-100024 PKWZ «Ruch» Warszawa

BZG. Nkl 9-250 E — 2 —

Гарцэры з Гарадка

Гарцэрскі атрад з Гарадка мо' не найлепшы з усіх атрадаў Беластоцкага ваяводства, але адным з лепшых смела можна яго назваць.

Атрад імя Янкі Красіцкага сарганізавана ў Гарадку ў 1956 годзе. Арганізатарам яго быў, і ў далейшым ёсць, Рышард Сегяневіч — інструктар Беластоцкай гарцэрскай камендатуры. Хлопцы і дзяўчынкі з запалам хіляцца да працы. Сістэматычна адбываюцца сходкі, на якіх яны жыва радзяць аб сваёй працы, распрацоўваюць новыя планы працы, дэкламуюць вершы, спяваюць песні — словам вучацца і бавяцца. Восенню атрад арганізаваў патрульны маршрут. Гарцэры апекуюцца магіламі памардаваных гітлераўцамі людзей. А колькі-ж радасці было на біваку, арганізаваным гарцэрамі яшчэ восенню. Раніцаю, увесь атрад выйшаў у лес, распалена вогнішча. Кожны займаўся сваёй працай. Гарцэры стараліся выказацца як найбольшай умеласцю, гатуючы стравы, арганізуючы забавы і выконваючы іншыя працы.

Дзеля таго, каб мець, магчыма, як найбольш грошай на патрэбы арганізацыі, гарцэрскі атрад паехаў на выкапкі буракоў у ПГР — Валілы. За атрыманыя грошы куплена ўжо фотаапарат «Старт» і арганізавана фотааматарскі гурток.

З выпадку 40 гадавіны Кастрычніка гарцэры падрыхтавалі вечарынку на акадэмію.

Цяпер, зімою, гарцэры арганізуюць сабе заняткі пераважна ў святліцы. На вялікую ўвагу заслужылі настаўнікі Гарадоцкай школы. Менавіта яны з'яўляюцца галоўнымі арганізатарамі жыцця школьнай моладзі. Вылучыць трэба настаўніцу Ядвігу Томкель, якая пастаянна з моладдзю жыве.

Найлепш працуюць гарцэры VII класа з важатай Тамарай Шараметай. У працы выдзяляюцца: Яўгень Арэховіч, Валянціна Меляшко, Тамара Кандрашава, Ніна Дарашкевіч і іншыя.

Гарцэрскі атрад працуе добра. Такіх атрадаў трэба нам як найбольш.

А. АМІЛЬЯНОВІЧ

З дзейнасці ЗМВ у Семятыцкім павеце

Пасля даўжэйшага крызісу ў дзейнасці маладзёжнай арганізацыі, на Беласточчыне, апошнім часам назіраецца сярод моладзі штораз большую актыўнасць.

Сярод сялянскай моладзі ўсё больш пашырае сваю дзейнасць Саюз сялянскай моладзі (ЗМВ)

Некаторыя вясковыя гурткі Саюза сялянскай моладзі, напрыклад у Семятыцкім павеце, пасля сваёй некалькімесячнай працы, маюць ужо не малыя дасягненні. На асаблівую ўвагу заслугоўвае тут праца вясковага гуртка ЗМВ у Рагачах. Да яго належыць 28 членаў — маладых дзяўчын і хлапцоў, перад усім былых членаў ЗМП. Старшынёй гуртка з'яўляецца Валодзя Такаюк — таксама былы старшыня гуртка ЗМП.

У доўгія зімовыя вечары моладзь з Рагачоў не траціць бяздзейна часу. Па ініцыятыве гуртка ЗМВ — тут арганізавана калектыў сельска-гаспадарчай адукацыі. Моладзь з Рагачоў з вялікай цікавасцю слухае лекцыі на сельска-гаспадарчыя тэмы, якія часта тут чытае павятовы аграном, грам. Антон Матоха. Не менш цікавяцца гэтымі лекцыямі і старэйшыя сяляне.

Некалькі месяцаў таму назад члены ЗМВ у Рагачах арганізавалі гурток мастацкай самадзейнасці.

Удзельнікі гуртка пры выдатнай дапамозе мясцовых настаўнікаў, а асабліва Любы Сыч і Збігнева Ватулінскага, апрацавалі вельмі цікавую праграму сваёй дзейнасці. У бліжэйшым часе, выступяць яны перад жыхарамі акалічных вёсак з цікавымі п'есамі і прыгожымі беларускімі і польскімі народнымі песнямі.

Актыўна таксама дзейнічае 14-цiасабовы гурток ЗМВ у вёсцы Каменкі — ГРН Стадніскі. У мінулым годзе члены ЗМВ з Каменак, супольна пасеялі 2 гектары ільну. З продажы ільну яны атрымалі 30 тысяч злоты. За гэтыя грошы пастанавілі распачаць пабудову вясковай святліцы. Ужо заложылі фундаменты. Забавязаліся таксама, грамадскім працоўным абавязкам, выканаць усе нефаховыя работы пры пабудове святліцы. Шмат дапаможа ім таксама дзяржава.

У недалёкай будучыні, дзякуючы актыўнай працы членаў ЗМВ — моладзь з Каменак будзе мець сваю святліцу, у якой разгорне цікавую культурную дзейнасць.

Агулам, у Семятыцкім павеце, Саюз сялянскай моладзі налічвае 318 членаў.

(вб)

Парада гаспадарам

Чаму вапна не павысіла ўраджайнасці?

У адным з нумараў «Нівы» вы пісалі аб вапнаванні глебы. Я вапнаваў два гады і не атрымаў тых вынікаў, аб якіх чытаў у газеце.

Напішыце, чаму?

І. М.

(Сакольскі павет)

Паважаны грамадзянін! Вапна само не дасць раслінам адпаведнай колькасці пажыўнага рэчыва, яно толькі дапамагае карыстацца ім рэчывамі знаходзячыміся ў глебе. Дзеля таго пры вапнаванні трэба зямлю добра ўгнойваць гноем або мінеральнымі ўгнаеннямі. Вельмі часта бывае так, што толькі пасля вапнавання выявіцца карысць штучных угнаенняў.

Паленай вапнай найлепш вапнаваць глебы гліністыя, затое-ж зямлю лёгкую, пясчаную, найлепш угнойваць мергелем у колькасці 250 да 350 вазоў сярэднезаснага мергелю на 1 гектар. На лёгкую глебу хопіць 150 да 220 вазоў на гектар. Пасля гэтага глебу можна апрабляць 10—15 гадоў без угнойвання. Побач таго навозім фасфорныя і паташныя ўгнаенні ў колькасці 150—200 кг. на гектар.

Інж. Л. ВАЙТОВІЧ

Увага, Чытачы!

Многія з Вас, асабліва сяляне, маюць шмат клопатаў, якіх самі не могуць вырашыць, дзеля таго адклікаюцца да розных установаў, але і гэта часта бывае без рэзультатаў. Многія прыязджаюць у Беласток, тут адсылаюць іх з адной установы ў другую, нарэшце некаторыя прыходзяць да нас у рэдакцыю за парадамі і рэдакцыя вельмі ахвотна памагае.

Ад дваццаць трэцяга студзеня 1958 года ў рэдакцыі «Нівы» адкрываецца пункт юрыдычных парад, дзе ў кожны чацвер ад II да 12 гадзін юрыст будзе бясплатна даваць усялякія парады. (Калі ў чацвер выпадзе дзяржаўнае свята — можна прыходзіць ьу наступны дзень). Апрача таго можна будзе звяртацца і пісьмова.

Дарагія Чытачы, калі маеце нейкія клопаты, цяжкасці, прыязджайце ў рэдакцыю «Нівы», наш юрыст паможа Вам вырашыць хвалюючыя Вас справы.

Толькі для закаханых

Сардэчныя тайны

Нядаўна я закончыла прафесіянальную школу і пачала працаваць у вясковым гандлю. Жыву на вёсцы, люблю вельмі вясёлую кампанію.

Восенню, мінулым годам, прыехаў у нашу вёску настаўнік. Выпадкова прыйшлося мне з ім пазнаёміцца. І тут прыйшло ўсё нечакана. Штораз часцей стала думаць я пра гэтага чалавека. Неаднойчы прыйшлося сустрэцца з ім; на забаве, у краме. Размаўляла з ім і зразумела, што ён мне незвычайны мужчына, зразумела, што ў сэрцы маім нагарэлі пачуцці да гэтага чалавека, што я яго... кахаю. Адчула, што і я яму не проста як кожная дзяўчына, што я яму нейк бліжэй за ўсіх Не магу і не хачу думаць аб нейкім іншым. Толькі ён мне блізкі і любы. Адно толькі перашкаджае нашаму шчасцю, настаўнік гэты, мае жонку і дзіцё. Нядаўна пры спатканні размаўлялі мы доўга з сабою аб гэтай справе. Ён сказаў, што хоча пакінуць жонку і быць толькі са мною, што пастараецца аб развод, адно баіцца, што не атрымае, бо няма падставы на гэта.

Не ведаю, што рабіць. Кахаю яго, не магу ўявіць, як мне жыць без гэтага чалавека, а з другога боку, як падумаю, што гэты чалавек мае жонку і дзіцё, якіх хоча пакінуць для таго, каб са мною сыйсціся — дык спакою не зазнаю.

ТАНЯ

Гайнаўскі павет

Дарагая Таня! Ты сама сябе ўвяла ў дарогу гэтага чалавека і сваёю неразважнасцю разбіла сямейнае жыццё. Чалавек, якога Ты пакахала мае сям'ю. І калі Ты лічыш, што спалучыўшы свой лёс з яго лёсам, спашлеш сабе шчасце, то ўлічы і тое, што ў той-жа час нешчаслівымі застаюцца дзве асобы: жонка і дзіцё гэтага настаўніка.

Ці тады Ты адчувала-б сябе шчаслівай?

Перастань думаць аб настаўніку! Якім чынам?

Проста!

Пастарайся быць заўсёды ў кампаніі моладзі, разам з усімі спявай, будзь вясёлая не звяртай увагі на гэтага чалавека.

Дарагая Таня! Час гоіць раны. Так і Ты па нейкім часе забудзеш пра ўсё і гэтая гісторыя будзе ўспамінацца Табе толькі як сон.

Ты маладая і няма сумнення, што пазнаёмішся яшчэ з такім хлопцам, якога пакахаеш і які Цябе пакахае і знойдзеце сапраўднае шчасце.

«СЭРЦАЙКА»

Рэдакцыйная пошта

Паважаная «Ніва»!

Я з'яўляюся Тваім чытачом і ведаю, што Ты многім беларусам радзіш. Адкажы Ты і мне.

Вось сёння другі дзень польскіх Каляд. Якое пачуццё ў нас — беларусаў. Многа з нас працуе ва ўсялякіх установах і прадпрыемствах. Я таксама. Гэтыя два вольныя ад працы дні я сяджу дома і... ну і нічога ні раблю. А калі я хацеў-бы мець два-тры дні вольныя (7, 8, 9,), дык тады я мушу працаваць. Вось аб гэта мне і разыходзіцца.

Ці сапраўды нельга праваслаўных святоў святкаваць па-новаму стылю? А калі не, дык чаму?

Беларусы таксама неаднаразова працуюць далёка ад сваёй сям'і, а хацелі-б быць з імі на свята. Я ведаю, што Ты неахвотна бярэшся за рэлігійныя тэмы. Аднак прашу Цябе, таму, што гэтая справа цікавіць усіх веруючых беларусаў, працуючых у дзяржаўных прадпрыемствах і ўстановах, адкажы на сваіх старонках.

З гарачым прывітаннем.

ЛЁУКА ЧОРНЫ

Беласток

Паважаны Чытач! Пастаўленае Вамі пытанне несумненна турбуе беларусаў у Польшчы. На нашу думку не было-б адступлення ад праваслаўнай рэлігіі, калі-б праваслаўныя святы святкаваць па-новаму стылю. Але вырашэнне гэтага залежыць цалкам ад царкоўных улад, ну і ясна, ад самых веруючых.

*

СТАНІСЛАЎ УЛАДЗІН — Вершы Вашы: «Бязрогі баран», «Грайце, грайце...», і «Слова маё», спадабаліся нам, але надрукуем толькі адзін — «Бязрогі баран».

У іншых успомненых намі вершах, Вы выступаеце як прадстаўнік Беларусі і будуеце вершы на дэталях, якія характэрны Савецкаму Саюзу (нп. «Сёння я ўладар ад пяскоў да ільдоў»). А мы ўсё-ж-такі з'яўляемся грамадзянамі Народнай Польшчы таму такія параўнанні гучаць смешнавата.

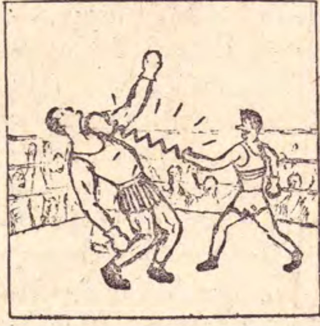
І наогул, мы не рэпрэзентуем цэлага беларускага народа, ці БССР, а толькі беларусаў — грамадзян ПНР і таму выступаць нам ад імя ўсіх беларусаў было-б па крайней меры непаважна.

У. Т.: «Дарагая Рэдакцыя! Хацеў-бы я Цябе запытацца пра Андрэя Сошку, якога вершы часта друкаваліся ў «Ніве» і мне яны вельмі спадабаліся. Прашу Цябе шчыра, напішы мне аб ім».

Напісаць пра Сошку многа не можам, а гэта таму, што ўжо некалькі месяцаў ён не паказваецца ў рэдакцыі і не ведаем, што ён робіць. Магчыма — складае вершы, каб потым імі нас завaліць. Любіць такую фантазію. А мо' проста пагневаўся на нас, што да некаторых яго вершаў маем заўвагі і кажам яму аб гэтым. Ён хоць і дзяцюк вясковы, не любіць крытыкі, зрэшты хто яе любіць?

Мода

Мода старадаўніх часоў вабіла чалавецтва. І цяпер даходзяць да нас легенды аб рознакаляровых вышытых рымскіх туніках і аб чароўнай Клеапатры, якая ўсё імкнулася быць падобнай на статую, дзеля чаго брыла валасы пад мышкамі. З таго часу, па сённяшні дзень людзі стараюцца прытрымлівацца моды.

Аднойчы, было гэта пасля першай сусветнай вайны, прынц Уэльскі выйшаў на шпацыр, ажно пачаў падаць дождж. Для таго, каб не пабрызгаць сабе нагавіцы ён падкаціў іх. Праз тыдзень усе модныя краўцы сталі шыць нагавіцы з манжэтамі, што захавалася яшчэ й да сёння.

Я, асабіста, вельмі ўдзячны прынцу Уэльскаму за тое, што не здумаў зусім скінуць нагавіц, а то як-жа-б мы, мужчыны выглядалі цяпер?

Асабліва моцна цікавяцца модай жанчыны. І не толькі ў гарадах ёсць модніцы, што прыцягваюць да сябе вока мужчын. На вёсках жанчыны таксама азіраюцца; то за новай хусткай, то за арыгінальным фасонам сукенкі, то за моднымі туфлямі на спіртыйных, высокіх ці катурнавых абцасах. Праўду кажучы, у модных абцасах я не разбіраюся. Больш падрабязна могуць расказаць аб гэтым мужчыны, што пад абцасамі ў сваіх жонак знаходзяцца, аб чым і пажаліцца перад сябрамі не асмельваюцца.

Мода вельмі папулярная, таму што ўпрыгожвае жанчын і яны, прыстроіўшыся ў модныя рэчы, куды прыгажэйшыя, чым у сапраўднасці.

Моду жанчыны застасоўваюць не для сябе, усё гэта яны для мужчын робяць; так модзяцца, так упрыгожваюцца, падстрыкваюцца, хочуць каб нас халера брала ўбачыўшы іх, цудоўных.

Модныя фасоны выбіраюць не толькі з модных часопісаў. Напрыклад прычоска «конскі хвост» прынята ад каня, а фасоны модных капялюшоў зняты з каструляк перавернутых дагары дном.

Каб мець модны каўнер да зімовага паліто, жанчыны прымушаюць сваіх мужыкоў з лісіц скуру дзерці. Бывае, што і з мужыка апошнюю скуру здзярэ, пакуль ён пастараецца гэты няшчасны лісіны каўнер. Нашая адзёжная прамысловасць, зразумела, змагаецца з модай, усё адзенне на адзін фасон шые і вясковыя магазіны імі завальвае. Каб жанчыны раскупілі, паапраналі гэтыя вопраткі і пайшлі па вуліцы — дык падумай-бы хто, што гэта рота салдат высыпалася. Разлілася ў нас мода, як рака поўнаводная, і, калі наш жыццёвы ўзровень палепшае — дык гэты навамодны вецер не аднаму мужыку займе дух.

Мой знаёмы жаліўся, што купіў нейлонавую бялізну па модзе, але, калі жонка апранула яе — дык матухна ты мая, усёроўна што голая была нават бародаўку на жываце і то было відаць.
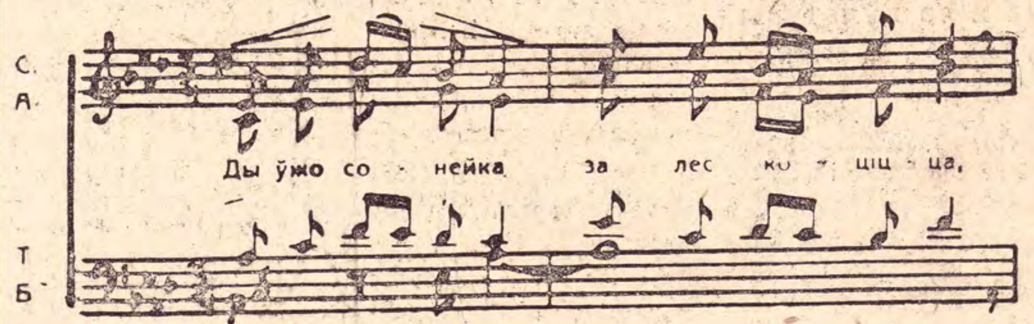
Будзь-жа ты ў скуры гэтага чалавека: толькі грошай аддаў і ад сораму няма чым прыкрыцца.
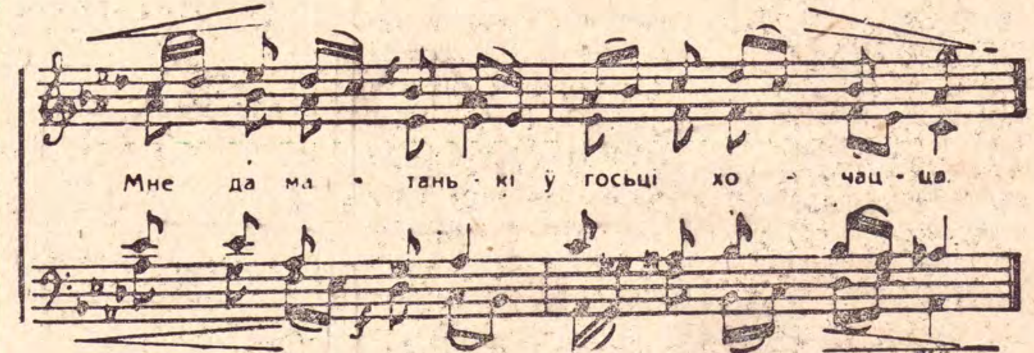
Дзядзька Лявон

Ды ўжо сонейка.

Нар. мэл. зборн. А. Грыневіча
Гарм. К. Галкоўскага

Павольна

Ды ўжо сонейка за лес коціцца.
Мне да матанькі ў госьці хочацца.

Дзе мяне мама спатыкаць будзе?
Чым мяне мама частаваць будзе?

Частуе мяне медам ды віном.
— Якова ж табе за чужым сталом?

Ці ела, мама, рэдзьку з палыном,
Такова-ж і мне за чужым сталом!

Я ў канцы стала настаялася,
Лічаных кускоў нахваталася.

Церaз хату йду, — думку думаю,
Церaз сені йду — сьлёзанькі лію, —

Як на двор выйду — сьвету не бачу,
Са двара прыду — цяжанька плачу.

Як гвоздзям тры цалі падбор прыбівалі

Гэта здарэнне было ўжо даўно,
Лет можа з дзесятак, ці болей, назад,
Як дзядзька Антон ад'язджаў у багно;
Ну, што-ж, раз прыпомніў, пішы рад-ні-рад.

Аднойчы Настуха парвала там лён:
— Паедзь, прывязі яго, — кажа, — Антон.
Антон пабурчаў, апрануўся, паеў,
Уздэчку ўзяў, за гарод паляцеў.
Па купах ступае — падбор абрываецца:
Дзядзька Антон на злосць набіраецца.
Буланка прывёў, паласкаў, запрог,
Да лейцаў крануўся — і рушыць не змог.
— Бадай цябе ліха! падбор не паладзіў.
Кліча Антонка дачушку Надзю.
— Малая бяда, — разважае Антон —
Падбор падаб'ю, ды й паеду па лён.
Нічога не кажа, па кутох капаецца,
Аж Надзя не стрымала й бацьку пытаецца:
— Тата, чаго вы на печцы шукалі?
— Гвоздзя, дачушка. — Якога? — Тры цалі.
— Навошта? — А вось, на падбор.
А ты прынясі мне, дачушка, тапор.
Бяры за тапор і стаў пад падбор,
А я ад усцілкі гвоздзя утраплю.
Годзе, даволі, патрымай так каплю.
Антон хацеў гвоздзя убіць за раз,
Як удэрыў, так гвоздзь у тапор і ўграз.
— Дачушка, цягні да сябе за тапор.
А сам да сябе пацягнуў за падбор
Цягнулі і так, і сяк, і навыварат,
Аж гвоздзь праз падбор працягнулі навылёт.
А моцны тапор ўсёраўно не паддаўся,
Можа да сёння з гвоздзем застаўся.

Калі хто і з вас паедзе па лён,
Абораў не псуйце, як дзядзька Антон.
Гэта вам кажа, ведаючы справы,
Іванка Ігнатка — селянін рухавы.

Бельскі павет

Дарагі Лявонка

Дзякуй Тваім мудрым словам я падняўся з ложа, але з такім перакананнем (у першым лісце я Табе схлусіў) што ў сапраўднасці гарэлка даводзіць да таго стану, ў якім то жанчыны аплакваюць сваіх мужоў, а хоць па мне ніхто не плача, бо не маю жонкі, дык усё адно прысягаю, што гарэлкі больш і каплі не вып'ю.

Вядома, пасля такіх чарак, перад першым, не толькі Ты, Дзядзька, на абедзвюх лапатках ляжыш, але ўвесь дом. Напрыклад мой сябра, перад першым, ходзіць па вёсцы, сечку круціць. Але гэта ўсё старыя справы, выказацца аб іх не будзе ніколі запозна.

Мінуў 1957 год, год у якім беларуская культура яшчэ больш расцвіла ў Польшчы, чым у мінулыя гады. Беларускае Таварыства і «Ніва» пры дапамозе многіх ахвярных грамадзян, многа ўклала сіл у беларускую аднову. Можна сказаць, выканалі план!

На асабістую пахвалу — за прыкладную паставу, за карысныя парады і дапамогі заслугоўвае, хто-ж як не Ты, Дзядзька Лявон. Ты сам падумай, колькі ўлезла труду ў Твае артыкулікі, мо' ні раз не даспаў дзеля іх. Вядома, Дзядзька, ёсць і такія, што не чулі Тваіх прасцярог, а якія жылі аднэй водкай і рок-н ролем, яны выканалі свой план ў растаранах.

Майма надзею, што 1958 год будзе шчаслівы для беларусаў і тыя, якія не чулі яшчэ роднага слова, пачуюць у гэтым годзе. Нашым абавязкам паклікаць іх да гэтага, адным словам работы будзе па вушы, адно каб мір утрымаўся.

Засталося мне яшчэ сказаць некалькі слоў, што праца Твая вельмі карысная і жадаў-бы я Табе далейшай гэтакай працы. Для нашай «Нівы» таксама маю шчырыя пажаданні, бо яна быццам дах над галавою беларуса, роўна для яе чытачоў — хай больш распаўсюджваюць нашу культуру ў гэтым годзе.

Напішы, Дзядзька, як Ты спатыкаў Новы Год, дзе гуляў, ды што заўважыў. На гэтым я канчаю. Будзь здароў, Лявонка! Да лістка далучаю свой партрэт.

АД ПАМФІЛЫ

АГАФОН АБРОТКА НА ВЕЧАРЫНЦЫ

Словы — ВІНЦУК ГРАБОВІЧ

Рысункі — АГЛАЯ АРТЫСЕВІ

Надышлі ўжо мясніцы
Варушацца маладзіцы
Кожна хату прыбірае,
Ведама, сватоў чакаюць

Збіраецца вечарынка,
Сустрэліся Вінцук з Нінкай.
Кастусь паглядае скоса:
—Не забірай мне з пад носа!

Заграў Алесь на гітары,
Танцаваці пашлі пары.
А Кастусь пары нямае,
Сядзіць, слёзы выцірае

Стукнуў Міцька ў цымбалы,
Паспадалі з ног сандалы.
Ніна кажа: — у мясніцы
За кароткі ВЕЧАРНІЦЫ!..